Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățământ și Cultura

Anul X. Nr. 462 — Vineri 14 martie 1958 — 4 pagini 25 bani

Pentru legarea teoriei de practică în cadrul învățământului de cultură generală, s-a înființat în raionul „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală un atelier raional cu secții de tîmplărie și lăcătușerie, frecventat de 1300 de elevi.
Sub îndrumarea maistrului Valeriu Ciofiec, elevii clasei a V-a „A" de la școala „Grigore Preoteasa" execută lucrări de tîmplărie.

Diriginta și părinții

Tovarășa Ana Negoescu, diriginta clasei a VII-a „A" de la școala de 7 ani nr. 114 din Capitală, este cunoscută nu numai la școală dar și în cartier. Cetățenii o văd adeseori deschizînd cîte o portiță, cînd merge să-și viziteze elevii.

Mai deunăzi stătea în cancelaria școlii aplecată asupra unui caiet cu însemnări pe care-l răsfoia încet, filă cu filă. Asupra uneia a stărui mai mult. Era vorba acolo de elevul ei Marin. Insemnările arătau că băiatul a neglijat în ultimul timp învățătura: nu vine regulat la școală, nu-și pregătește lecțiile, este nedisciplinat. Trebuie să vadă mai îndeaproape ce se petrece cu el, ce spun părinții lui. Îi va vizita, aeci.

Pe Marin îl cunoștea bine. Îi cunoștea și părinții.

Era convinsă că ar da rezultate minunate dacă ar fi mai mult supravegheat de părinți. Părinții lui, însă, se lasă copleșiți de treburi casnice în care-l antrenează și pe el, neglijînd complet pregătirea lui școlară.

Ea le vorbise elevilor săi despre regimul de zi. Cum să-și organizeze munca, cum să învețe. S-a dus la elevi în vizită tocmai să vadă dacă indicațiile ei sînt respectate. Pentru Marin mai avea un semn de întrebare: de ce nu vine regulat la școală. În ajun, băiatul lipsise. Se spunea în clasă că ar fi bolnav. Diriginta se așteptase, prin urmare, să-l găsească în pat. Dar, spre surprinderea ei, de cum a deschis poarta l-a zărit în curte. După o clipă au apărut și părinții lui. Discuția dintre ea și părinți a pornit de la acest fapt.

— De ce n-a venit fiul dvs. la școală? — i-a fost prima întrebare.

— Păi, să vedeți, tovarășă diriginte — a răspuns mama. E cam bolnav... A răcit.

De fapt, nu răcise. Diriginta și-a dat seama că părinții l-au reținut acasă pentru a le da ajutor în gospodărie. Se pregăteau și acum să-l trimită după cumpărături.

Deși supărată de atitudinea părinților, diriginta și-a păstrat calmul. Pe un ton așezat, domol, le-a arătat greșeala pe care o săvîrșesc reținînd co-

M. ILEA

(Continuare în pag. 3)

Pregătind consfătuirile raionale

O CERINȚĂ IMPORTANTĂ

Au fost date publicității de curînd noile instrucțiuni ale Ministerului Învățămîntului și Culturii privind organizarea consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice. Experiența acumulată pînă acum a arătat că sînt necesare măsuri care să determine desfășurarea în mai bune condițiuni a lucrărilor consfătuirilor, pentru a face ca ele să aducă un sprijin mai larg la îmbunătățirea muncii instructiv-educative.

Constatîndu-se că discutarea problemelor școlare în consfătuirile raionale este mai rodnică atunci cînd sînt luate în considerare rezultatele globale ale unui an întreg, s-a hotărît ca aceste consfătuiri să aibă loc numai o dată pe an, după încheierea cursurilor, atunci cînd se poate aprecia întregul tablou al activității, cînd se pot trage concluzii bazate pe cunoașterea mai cuprinzătoare a faptelor. Se creează în felul acesta condiții pentru ridicarea nivelului științific al discuțiilor în consfătuiri, cerință subliniată de noile instrucțiuni.

Ridicarea nivelului științific al consfătuirilor nu este numai o cerință a instrucțiunilor. Ea este și o dorință a tuturor învățătorilor și profesorilor care vor să tragă un folos cît mai mare din această analiză largă a activității desfășurate într-un întreg an școlar. Plecînd de la consfătuiri, fiecare învățător și profesor vrea să constate că a învățat cît mai mult, că a primit un ajutor concret în rezolvarea propriilor lui sarcini.

Cerința de a ridica nivelul științific al discuțiilor are o bază reală, puternică. A fost prelungită durata de școlarizare, au fost îmbunătățite planurile și programele de învățămînt, a început acțiunea de politehnizare a școlilor, s-au luat o serie de măsuri pentru înlăturarea supraîncărcării elevilor și cadrelor didactice etc. In aceste condiții se poate face mai mult pentru îmbunătățirea conținutului muncii, pentru perfecționarea metodelor de predare, ridicarea într-o măsură hotărîtoare a nivelului ideologico-științific al pregătirii elevilor. In realizarea acestor sarcini rolul cel mai însemnat revine pedagogilor. Consfătuirile din anul acesta trebuie să-i ajute tocmai în această privință.

După ce cîțiva ani la rînd s-au întîlnit în consfătuiri raionale, marea majoritate a învățătorilor și profesorilor au învățat să prețuiască valoarea discutării în colectiv a problemelor școlare. Consfătuirile i-au obișnuit pe cei mai mulți învățători și profesori să privească cu spirit critic tot ceea ce înfăptuiesc ei și întregul colectiv din care fac parte, să manifeste interes pentru întreaga activitate, nu numai pentru ceea ce se referă direct la preocupările lor — și aceasta este un fapt important în procesul creșterii nivelului profesional al pedagogilor noștri.

Noile instrucțiuni cer acum să se facă un pas mai departe, să se meargă în profunzime, să se ridice nivelul științific al discuțiilor.

Se știe că numai pe baza activității concrete din școli organele de învățămînt pot elabora îndrumări care să ducă la îmbunătățirea generală a activității. Asupra desfășurării muncii concrete din școli poate să facă cele mai atente și mai concludente constatări învățătorul sau profesorul care muncește efectiv cu elevii.

Trebuie să recunoaștem însă că nu întotdeauna consfătuirile au însemnat un prilej de valorificare a acestor constatări — și aceasta din cauza formalismului care s-a manifestat de multe ori în lucrările lor.

In multe cazuri referatele prezentate de organele de învățămînt locale în cadrul consfătuirilor, ca și discuțiile, au arătat realizările și lipsurile muncii. Dar mersul înainte al activității nu se poate determina prin simple constatări, sublinieri, recunoașteri.

Este necesar ca problemele să fie discutate pe baza observațiilor sistematice și neîntrerupte asupra procesului de învățămînt în desfășurarea lui, pe baza analizei atente a metodelor și procedeelor folosite, a rezultatelor obținute. Numai în urma unor observații sistematice repetate un profesor poate veni la consfătuire cu aprecieri de valoare, cu propuneri care să ducă la antrenarea tuturor școlilor în mersul general înainte al învățămîntului nostru.

Ce s-a întîmplat în multe cazuri pînă acum? Învățătorii și profesorii au povestit la consfătuiri, cu lux de amănunte, un caz sau altul întîlnit în clasa lor, au prezentat un procedeu sau altul pe care l-au folosit, dar nu au desprins învățăminte din observarea sau cercetarea unor procese, a unor fenomene didactice în dezvoltarea lor, pentru ca datele prezentate să poată avea valoarea unor observații științifice.

Rareori expunerea a îmbrăcat formele obișnuite de prezentare a unor observații lărgite, extinse pe cazuri numeroase, cum ar fi de pildă: „am constatat că ori de cîte ori...", sau „folosind metoda arătată am observat cum, treptat, elevii mei..." sau „mi-am dat seama că elevii au înțeles mai ușor explicațiile atunci cînd..." Desigur, pentru a putea vorbi în felul acesta, trebuie să fi făcut observații atente, problemele respective să te fi preocupat timp mai îndelungat, să fi putut ajunge la concluzii generalizatoare.

Mai este un fapt legat de nivelul discuțiilor în consfătuiri. Unii dintre cei care muncesc bine și ar putea comunica observații interesante nu iau cuvîntul. De aceea se poate ca într-un raion în care munca a mers în general bine consfătuirile să aibă un nivel scăzut. Unii s-ar grăbi să spună că, de fapt, acesta este principalul — ca munca din școli să meargă bine. Sîntem și noi de aceeași părere. Trebuie să ținem însă seama că dacă nu se aduc în discuția colectivă problemele ridicate de activitatea din cursul anului școlar, nu se poate face un pas înainte. Dacă nu sînt expuse realizările, succesele și căile pe care au fost obținute, acestea nu vor fi cunoscute și aplicate în alte școli ale raionului, deci experiența bună nu va rodi. Raionul poate rămîne în urmă în anul viitor, căci nu-și va baza activitatea pe concluzii trase dintr-o temeinică analiză a muncii.

Iată de ce trebuie combătută pasivitatea, de ce trebuie ca fiecare pedagog să se pregătească de pe acum pentru o participare activă la lucrările plenare și pe secții.

Pentru consfătuirile care vor avea loc la sfîrșitul acestui an trebuie să fie valorificate de pe acum cu grijă rezultatele și observațiile din etapa care a trecut, iar concluziile la care s-a ajuns să fie verificate și întregite în continuare, pînă la încheierea anului.

Experiența masei de învățători și profesori este baza solidă de susținere pentru toate măsurile generale care se iau pe linie de învățămînt. Prin consfătuiri, cadrele didactice își aduc contribuția la elaborarea măsurilor menite să ducă școala spre noi succese. Acest lucru trebuie să-l aibă în vedere cadrele didactice acum, cînd se pregătesc să-și spună cuvîntul în consfătuirile raionale.

E. M.

Conferința națională a femeilor

În zilele de 8, 9 și 10 martie a.c. s-a desfășurat în București Conferința națională a femeilor din Republica Populară Română, la care au participat peste 500 de delegate și un număr însemnat de invitate din toate colțurile țării. Au participat, de asemenea, membri ai Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, în frunte cu tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej, membri ai guvernului și ai Prezidiului Marii Adunări Naționale, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești.

Conferința a trecut în revistă realizările obținute în ultimii ani de temeile din țara noastră, larga lor participare la marea operă de construire a socialismului în R. P. Română, a subliniat aportul femeilor în lupta pentru asigurarea păcii și liniștii în lume și a stabilit programul activității de viitor a mișcării de femei din R.P.R., sarcinile femeilor din țara noastră în lupta pe care o duce întreg poporul muncitor pentru propășirea patriei, pentru prosperitatea și fericirea căminelor, pentru pace și prietenie între popoare.

Discuțiile ce s-au purtat în cele trei zile au arătat hotărîrea fermă a femeilor din R. P. Română de a închina din tot sufletul, și de acum înainte, întreaga lor capacitate de muncă, toată energia lor creatoare, patriei și poporului muncitor.

Conferința a discutat și adoptat normele de organizare și funcționare a comitetelor și comisiilor femeilor din R.P.R. A fost ales noul for de conducere al mișcării de femei din țara noastră — Consiliul național al femeilor din R.P.R. — alcătuit din 121 persoane provenind din cele mai diferite sectoare de activitate. Un număr însemnat de învățătoare și profesoare au avut cinstea să fie alese în Consiliul național.

De o mare forță mobilizatoare, Chemarea Conferinței naționale a femeilor către toate femeile din Republica Populară Română a produs o puternică impresie în rîndul milioanelor de femei din patria noastră: „Să pășim cu hotărîre înainte, mereu înainte, pentru progresul social și cultural al patriei, pentru un trai îndestulat și civilizat al întregului popor muncitor, al fiecărui cămin; să creștem o generație încrezătoare în viitor, pătrunsă de patriotism socialist, capabilă să învingă orice greutăți. Să muncim cu ardoare pentru clădirea edificiului socialist al țării noastre, pentru apărarea marii cauze a păcii și colaborării între popoare".

Poporul nostru muncitor este încredințat că femeile de pe întreg cuprinsul țării vor răspunde acestei înflăcărate chemări și vor pune și mai mult în slujba patriei socialiste hărnicia, priceperea și talentele lor contribuind astfel la continua înflorire a Republicii Populare Române.

Reîncepe activitatea *pe lotul școlar*

Activitatea elevilor pe parcela experimentală în cadrul studierii științelor naturale constituie unul dintre mijloacele cele mai însemnate pentru realizarea învățămîntului politehnic. Subliniind importanța pe care o are această activitate pentru apropierea școlii de viață, Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea învățămîntului de cultura generală a trasat organelor locale ale puterii de stat sarcina de a înzestra școlile cu terenuri experimentale. Îndeplinind prevederile Hotărîrii, marea majoritate a organelor locale de stat a asigurat școlilor de cultura generală loturi corespunzătoare. În Capitala și în alte orașe unde nu s-au putut asigura terenuri pentru fiecare școală în parte s-au amenajat parcele pe grupuri de școli.

Lucrînd cu elevii pe loturile experimentale, cei mai mulți dintre profesorii de științe naturale au reușit să trezească dragostea și interesul acestora pentru munca agricolă, i-au ajutat să-și adîncească cunoștințele teoretice însușite în cadrul lecțiilor, i-au înarmat cu deprinderea de a mînui uneltele, de a efectua importante lucrări agricole. Astfel de rezultate s-au obținut, de pildă, la școala de 7 ani din Titu-Tîrg, la școala medie nr. 1 din Carei, la școala de 7 ani din cartierul Aparatorii Patriei al Capitalei etc. Profesoara Florentina Stavescu, bunăoară, care predă științele naturale la școala de 7 ani nr. 103 din cartierul Aparatorii Patriei, i-a învățat pe elevi să efectueze lucrările de bază ale solului și lucrările pregătitoare pentru însămînțat, să aplice îngrășămintele necesare. Pe cele două asolamente ale lotului experimental — primul cu cereale, plante industriale, textile și furajere, iar al doilea cu plante legumicole — elevii ei au efectuat experiențe pe care le-au urmărit pe întreaga etapă a evoluției plantelor, făcînd în același timp observațiile necesare.

Experiența anilor trecuți a arătat însă că activitatea elevilor pe lotul experimental nu se desfășoara pretutindeni mulțumitor. Una dintre principalele lipsuri o constituie faptul că munca pe parcela are, nu rareori, un caracter meșteșugaresc. Elevii sînt învățați să sape pămîntul, să facă straturi, să semene unele plante, să le plivească atunci cînd le-au năpădit buruienile și, în sfîrșit, să culeagă recolta. Toate aceste activități se desfășoară însă la întîmplare, fără legătură cu studierea bazelor științelor naturale. Printr-o asemenea activitate elevii ajung, ce-i drept, să-și însușească unele deprinderi de muncă, dar și le însușesc meșteșugărește. Ei nu sînt ajutați să înțeleagă pentru ce pe un pămînt cu o anumită structură se cultivă un anumit soi de plante și nu altul, nu cunosc condițiile de creștere a diferitelor plante, influența anumitor factori de sol și de climă asupra dezvoltării lor, nu-și dau seama de ce anumite metode de cultivare a plantelor sînt superioare altora. A da elevilor deprinderi agricole fără a le lega de bazele științelor naturale nu înseamnă însa nicidecum a răspunde cerințelor învățamîntului politehnic.

Caracterul muncii pe lotul experimental se vădește foarte limpede în caietele de observație ale elevilor. În școlile unde profesorii leagă activitatea practica de cunoștințele studiate la curs, elevii fac observații întemeiate în legătură cu dezvoltarea plantelor, explică condițiile care au determinat aceasta dezvoltare și trag concluziile științifice necesare. Astfel de caiete de observații sînt o utila completare a manualului de științe naturale. De multe ori însa observațiile elevilor se efectuează necomplet, cu superficialitate, tocmai pentru ca munca însași are un caracter neștiințific. Așa, de pildă, se notează data la care a fost însămînțata planta asupra căreia se face observația, apoi data la care a încolțit, a dat rod etc., fără a se arăta condițiile care au determinat aceste etape importante în dezvoltarea plantei, fara a se trage concluziile științifice necesare.

S-a constatat de asemenea, într-o serie de școli, ca activitatea pe lot — începuta bine în primavara — este lăsata treptat în parasire. Deși planurile de cultura prevad experiențe pe întreaga perioada a activității pe lot, aceste experiențe sînt întrerupte pe parcurs. Elevii nu mai sînt antrenați în munca în timpul verii, culturile sînt năpădite de buruieni, intră în paragina. Un asemenea stil de munca nu numai ca nu ajuta cu nimic la buna pregatire a elevilor, dar are și un efect educativ daunator.

Exista de asemenea școli, îndeosebi școli cu internat, unde parcela experimentală este privita doar ca o grădină de zarzavat. In aceste școli, în stabilirea planurilor de cultură se ține seama, în primul rînd, nu de cerințele programei, ci de nevoile cantinei sau de alte necesități ale școlii.

Ne aflam în pragul unei noi etape de munca pe loturile experimentale. O dată cu primele zile de primăvara elevii își reincep activitatea practica la științele naturale. Desfașurarea întregii munci, rezultatele ce se vor obține depind în mare măsura de felul în care pedagogii își vor organiza munca ținînd seama de experiența de pînă acum și de condițiile specifice fiecărei școli. Deoarece ne aflam la mijlocul lunii martie, lucrările de pregatire în vederea începerii activității pe parcela experimentala trebuie intensificate.

Multe parcele experimentale, fie dintre cele recent amenajate, fie cu activitate de cîțiva ani, sînt inca neîngrădite. Se înțelege ca, în asemenea condiții, nu se pot obține rezultatele dorite. În rezolvarea cît mai grabnica a acestei probleme conducerile școlilor trebuie să cearâ sprijinul sfaturilor populare, al întreprinderilor care patronează școala, al comitetelor de părinți. Este de asemenea necesar ca școlile să-și procure din timp uneltele de care au nevoie.

V. POPOVICI

(Continuare în pag. 2)

Școli agricole și de meserii

La începutul acestui an școlar a luat ființă un nou tip de școli — școli agricole și de meserii — pentru pregătirea muncitorilor necesare deservirii populației și în special a populației din mediul rural. In prezent, rețeaua acestora este constituită din 10 școli agricole și 29 școli de meserii, în care au fost cuprinși peste 2000 de absolvenți ai școlilor de 7 ani, viitori agricultori, horticultori, viticultori, electricieni, instalatori, lăcătuși, tinichigii, fierari, tîmplari, croitorese, lenjerese etc.

Școlile agricole și de meserii asigură tinerilor o profesiune interesantă, necesară, și constituie totodată un însemnat rezervor de cadre pentru deservirea populației, a întreprinderilor mici, a cooperativelor etc.

In adevăr, se știe că numai 2/3 din numărul total al absolvenților școlilor de 7 ani își continuă de obicei învățătura în școlile medii sau profesionale, în timp ce 1/3 rămîn să lucreze în producție, să se califice, prin cursuri de scurtă durată, la locul de muncă. Experiența a dovedit însă că muncitorii pregătiți prin cursurile de scurtă durată la locul de muncă rămîn în urmă față de cerințele producției moderne, față de metodele noi de muncă folosite pentru ridicarea producției și productivității muncii, deoarece aceste cursuri nu pot da decît o pregătire îngustă și incompletă. De aceea, în vederea unei mai bune pregătiri a muncitorilor, cursurile de scurtă durată se restrîng și multe din ele se lichidează. In schimb se lărgește profilul meseriilor pe care tinerii pot să și le însușească în școlile profesionale din cadrul întreprinderilor, cît și în noile școli agricole și de meserii. Deoarece în școlile profesionale se pregătesc muncitori numai pentru marile întreprinderi, urmează să se lărgească rețeaua școlilor de meserii și a școlilor agricole, potrivit specificului fiecarei regiuni.

Școlile agricole care, în general, funcționează în cadrul școlilor de 7 ani, sub conducere unică, sînt amplasate pe lîngă gospodării agricole colective și de stat, care pot asigura o bună instruire practică a elevilor.

In aceste școli predarea obiectelor de cultură generală este asigurată de către cadrele didactice de la școlile de 7 ani din localitate, în timp ce predarea obiectelor de cultură tehnică și de tehnică generală și instruirea practică a elevilor sînt asigurate de specialiștii și inginerii care lucrează în gospodăriile agricole respective.

Anul acesta funcționează școli agricole în următoarele localități: Buftea, raionul Răcari, Albești, raionul Trusești, Ardud, raionul Satu-Mare, Priboieni, raionul Topoloveni, Ceptura, raionul Cricov, Cuza Vodă, raionul Călărași, Drăgănești, raionul Drăgănești, Ivești, raionul Liești, Lăzarea, raionul Gheorghieni, și Caransebeș.

Pentru pregătirea de agricultori, horticultori și viticultori va trebui ca, în cel mai scurt timp, în fiecare regiune să funcționeze 3—4 școli agricole, în care tinerii din mediul rural vor învăța să folosească cele mai noi metode în munca agricolă.

In prezent, sfaturile populare studiază posibilitatea dezvoltării rețelei școlilor agricole. In viitorul an școlar, potrivit propunerilor sfaturilor populare, vor lua ființă încă 13 școli agricole în regiunile București, Pitești, Craiova, Iași, Constanța și Ploești.

In școlile agricole, a căror perioadă de școlarizare este de 3 ani, elevii primesc o pregătire tehnică corespunzătoare aceleia din școlile profesionale. In afară de pregătirea tehnică profesională ei își însușesc cunoștințe de matematică, de agrimensură, de fizică și chimie, de geografie economică, cunoștințe privind istoria mișcării muncitorești și elemente de economie politică. In programa acestor școli sînt prevăzute de asemenea lecții de compunere, de lectură și de educație fizică. Pregătirea multilaterală a elevilor este completată prin activitățile organizate în cadrul cercurilor tehnice și al cercurilor cultural-artistice. Pentru predarea obiectelor de cultură generală, la școlile agricole s-a rezervat în planurile de învățămînt circa 15 la sută din totalul orelor de învățămînt. Din restul timpului de școlarizare două treimi sînt rezervate pentru instruirea practică a elevilor, iar o treime este rezervată pentru predarea diferitelor discipline.

După absolvire, muncitorii pregătiți în școlile agricole vor putea lucra în gospodăriile individuale, în gospodăriile agricole colective și în gospodăriile agricole de stat. Cunoscînd metodele agrotehnice noi, ei vor contribui prin cunoștințele lor la creșterea producției agricole.

Școlile de meserii funcționează, în majoritatea lor, în cadrul școlilor profesionale care au trecut de la Ministerul Învățămîntului și Culturii la sfaturile populare regionale. In unele localități ca Giurgiu, Curtea de Argeș, Piatra Neamț, R. Vîlcea și Tg. Mureș s-au amenajat clădiri speciale pentru aceste școli.

Ca și elevii școlilor agricole, elevii școlilor de meserii primesc timp de 3 sau 4 ani, după specificul meseriei, o pregătire tehnică la nivelul școlilor profesionale de pe lîngă întreprinderi, însușindu-și totodată și cunoștințe de cultură generală. După absolvire, ei vor putea lucra în cooperative, în întreprinderile gospodăriilor locale, în S.M.T. etc. și vor executa lucrări pentru deservirea populației locale.

Pentru a asigura o pregătire cît mai bună a elevilor din școlile agricole și de meserii, secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare au datoria să le acorde tot sprijinul în ceea ce privește încadrarea profesorilor pentru unele obiecte de învățămînt, în înzestrarea cu material didactic, în organizarea unor laboratoare pentru efectuarea lucrărilor practice etc.

După cum se vede, școlile agricole și de meserii dau tineretului o pregătire temeinică în vederea exercitării unor profesiuni variate. Tocmai de aceea una dintre sarcinile de seamă ale cadrelor didactice care lucrează în școlile de 7 ani și ale organelor învățămîntului este de a orienta spre aceste școli un număr cît mai mare de absolvenți ai claselor a VII-a.

Este necesar ca îndrumarea să fie făcută din timp, cu pricepere, ținînd seama de înclinațiile elevilor și de specificul regiunii. In această acțiune trebuie să se lucreze nu numai cu elevii, ci și cu părinții lor, pe baza cunoașterii tipurilor de școli existente în regiune și a perspectivelor de extindere a rețelei lor.

Ing. EMIL RIZESCU
director adjunct în Ministerul Învățămîntului și Culturii

70 DE ANI DE LA NAŞTEREA LUI

MAKARENKO

Izvor nepreţuit de învăţăminte

La 13 martie s-au împlinit 70 de ani de la naşterea marelui pedagog sovietic Anton Semeonovici Makarenko. Viaţa şi bogata lui activitate, lupta pe care a desfăşurat-o şi rezultatele pe care le-a obţinut constituie un exemplu măreţ de slujire a intereselor oamenilor muncii, de principialitate şi perseverenţă în urmărirea măreţelor idealuri ale progresului social.

În procesul nimicirii vechii orînduiri, a vechilor concepţii şi al făuririi şi dezvoltării orînduirii socialiste, Makarenko, cu simţul fin şi imaginaţia clară a inovatorului, a sezisat întreaga semnificaţie pedagogică a schimbărilor uriaşe ce s-au produs în toate domeniile vieţii sovietice. Bazîndu-se pe învăţătura marxist-leninistă despre scopul educaţiei comuniste, el a căutat şi a găsit metode şi procedee care să asigure formarea omului de tip nou. Ideile sale despre educaţie au constituit o serioasă contribuţie la dezvoltarea pedagogiei sovietice, păstrîndu-şi pe deplin actualitatea şi în zilele noastre.

Activitatea teoretico-pedagogică şi literară a lui Makarenko este deosebit de valoroasă, însemnînd un izvor nepreţuit de învăţăminte în munca de educaţie comunistă a tinerei generaţii. Operele lui, în care este generalizată bogata experienţă de făurire a omului de tip nou, de formare a caracterului comunist sînt cunoscute şi studiate nu numai în Uniunea Sovietică şi în ţările de democraţie populară, ci în întreaga lume progresistă. Pătrunse de un profund umanism socialist, de optimism pedagogic, aceste opere arată că în fiecare copil, oricît de dificilă ar părea educarea lui, există trăsături pozitive, a căror valorificare face posibil ca fiecare tînăr să poată deveni un om de ispravă, un membru preţios al societăţii. Scrierile lui Makarenko reflectă totodată lupta lui consecventă şi hotărîtă împotriva aspectelor învechite ale muncii educative, împotriva ideilor, metodelor şi procedeelor străine educaţiei comuniste.

Dar nu numai moştenirea pedagogică a lui Makarenko, nu numai operele lui exercită o mare influenţă pozitivă. O asemenea influenţă exercită şi exemplul vieţii sale, imaginea luminoasă a personalităţii lui.

Makarenko şi-a consacrat întreaga viaţă, cu însufleţire şi devotament nemărginit, cauzei oamenilor muncii. Încă înainte de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, în condiţiile grele ale Rusiei ţariste, el a desfăşurat o bogată şi multilaterală activitate educativa, considerînd munca sa drept parte integrantă a luptei generale a clasei muncitoare. În timpul revoluţiei din 1905, şcoala din Kriukovo, unde preda el, devenise centrul local al activităţii revoluţionare.

Firesc însă că abia după victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie s-au creat condiţii obiective pentru o adevărată muncă inovatoare în domeniul educaţiei. În colonia „Gorki" şi, mai tîrziu, în comuna „Dzerjinski", Makarenko a reeducat şi a format adevăraţi patrioţi din mii de copii şi tineri, deveniţi delincvenţi în urma situaţiei grele create de războiul civil. La început, în colonia „Gorki", Makarenko a întîmpinat nenumărate greutăţi, a îndurat lipsuri. Nimic nu l-a descurajat însă. Lupta împotriva greutăţilor i-a otelit voinţa, încrederea în puterea educaţiei. El a creat miilor de copii alungaţi din familiile lor de soarta nemiloasă o viaţă fericită, plină de conţinut, de emoţii şi bucurii. Le-a fost părinte, prieten înţelegător, educator sever şi exigent, urmărind cu multă atenţie lupta şi schimbările ce se petreceau în sufletele lor. Datorită unei munci tenace şi perseverente, Makarenko a reuşit să formeze în coloniile lui puternice colective de tineri, colective care deveneau factorul principal de educare a membrilor lor. După ce l-a vizitat pe coloniştii, după ce a văzut rezultatele muncii educative din colonie, Maxim Gorki a scris: „Cine ar fi putut să transforme atît de mult, să reeduce sute de copii atît de crud şi de jignitor persecutaţi de soartă? Organizatorul şi directorul coloniei este A. S. Makarenko. El este, fără îndoială, un pedagog talentat. Coloniştii îl iubesc şi vorbesc despre el cu atîta mîndrie, de parcă ar fi creaţia lor."

În timpul şederii mele în Uniunea Sovietică am avut prilejul să întîlnesc cîţiva colaboratori ai lui Makarenko. Toţi, fără excepţie, vorbeau cu o caldă însufleţire şi admiraţie nu numai despre pedagogul Makarenko, ci şi despre omul minunat care a fost acesta. Mi-a rămas vie în amintire întîlnirea cu un artist din Leningrad care a lucrat cu Makarenko timp de doi ani în comuna „Dzerjinski". Acesta ne-a destăinuit că, înainte de a ajunge în comună, asculta cu neîncredere cele ce se povesteau despre rezultatele educative obţinute de Makarenko. Curiozitatea l-a îndemnat să plece în comună. În momentul întîlnirii cu Anton Semeonovici, a fost frapat de personalitatea acestuia. Atitudinea simplă, politicoasă, umană şi totodată hotărîtă a marelui pedagog l-a impresionat puternic. El ne-a povestit că Makarenko discuta rar şi puţin despre sine. Se puneau în discuţie munca, activitatea, procedeele educative. Viaţa bogată şi interesantă a comunarzilor era organizată pînă la cele mai mici amănunte, fără ca elevii să aibă impresia că sînt „educaţi" în mod special. Fiecare moment al vieţii colectivului era astfel organizat încît să influenţeze pozitiv asupra comunarzilor. Însuşi Makarenko era foarte atent ca orice gest, orice mişcare, orice vorbă a lui să aibă efecte formative asupra elevilor săi.

Am avut prilejul să întîlnesc şi un fost elev al lui Anton Semeonovici. La clubul studenţesc al Institutului „Herzen" din Leningrad se organizase un simpozion despre ideile pedagogice ale lui Makarenko. Între timp, un student a descoperit că la şcoala militară „Suvorov" lucrează un profesor care timp de 4 ani a fost elevul lui Makarenko în comuna „Dzerjinski". S-a hotărît să fie invitat la simpozion. Acest fapt a trezit un viu interes în rîndul studenţilor. Sala a fost arhiplină. La sosirea tovarăşului căpitan Orlov (aşa se numea fostul elev al lui Anton Semeonovici), publicul a izbucnit în aplauze furtunoase. Chiar după ce s-a deschis şedinţa şi a început citirea referatelor, ochii şi atenţia publicului se îndreptau spre Orlov. Deodată, pe neaşteptate, cineva strigă: „Să-l auzim pe tovarăşul Orlov!" Aplauze entuziaste au întrerupt referatul şi Orlov a fost nevoit să vorbească. A vorbit interesant, cu ceva din umorul sănătos al lui Anton Semeonovici. A răspuns la nenumărate întrebări. În „delincventul" de odinioară am cunoscut un om minunat, un adevărat caracter comunist. Astfel de roade a dat munca plină de abnegaţie a lui Makarenko!

În faţa noastră au reînviat personajele, situaţiile din „Steaguri pe turnuri", a reînviat viaţa aceea în care colectivul avea rolul activ, ca şi artistul pe scenă, iar Makarenko, regizorul vieţii, urmărea evenimentele din dosul culiselor. Şi totul se întîmpla aşa cum intenţiona şi prevedea Anton Semeonovici. Tovarăşul Orlov vorbea cu însufleţire despre talentul, despre măiestria pedagogică a marelui pedagog şi sublinia că această măiestrie s-a format în cursul unei munci îndelungate şi susţinute.

În adevăr, Makarenko s-a ocupat îndeaproape şi în mod direct de toate problemele principale ale coloniei. Cunoştea şi îndruma nu numai acţiunile instructiv-educative, ci şi problemele de producţie. El coordona planurile de producţie, discuta şi elabora proiecte de muncă, urmărea rezultatele obţinute. Colaboratorii şi elevii săi îşi amintesc că lucra în biroul său pînă noaptea tîrziu şi, cu toate acestea, se scula deodată cu întreaga colonie. Toate acţiunile erau conduse şi îndrumate de el, realizîndu-se în practică acel centru al colectivului despre care ne vorbeşte în lucrările sale. Aşa cum spune Gorki, el vedea tot, cunoştea pe fiecare colonist, caracterizîndu-l în cîteva cuvinte ca şi cum l-ar fi făcut o fotografie, un instantaneu.

Pe lîngă această muncă practică de toate zilele, Makarenko a desfăşurat şi o bogată activitate de propagandă pedagogică. A dus o luptă hotărîtă împotriva pedologilor, a dat îndrumări şi sfaturi multor pedagogi şi părinţi din Uniune, a primit scrisori chiar din America, prin care unii părinţi îi cereau sfatul cu privire la educarea copiilor.

Marele merit al lui Makarenko este faptul că el a reuşit să generalizeze experienţa pozitivă acumulată în coloniile lui şi în alte instituţii de educaţie fruntaşe din Uniunea Sovietică în privinţa educaţiei comuniste a tinerei generaţii. Chiar şi în operele sale literare, în imagini artistice, se generalizează aceasta strălucită experienţă pozitivă.

Operele lui Anton Semeonovici sînt iubite şi studiate de către cadrele didactice din patria noastră. Ele constituie un ajutor preţios în munca noastră educativă. Se poate afirma în această privinţă că, mai cu seamă în domeniul educaţiei morale a elevilor, nu se întîlneşte la noi experienţă pozitivă în care să nu recunoaştem, într-o formă sau alta, influenţa ideilor lui Makarenko. În problema formării colectivului de elevi, a educării disciplinei conştiente, a educaţiei prin muncă, în problemele educaţiei copiilor în familie, precum şi în formularea principiilor care stau la baza educaţiei morale, operele lui Anton Semeonovici Makarenko constituie un izvor preţios din care se inspiră nu numai pedagogii teoreticieni, ci şi mii şi mii de educatori. Pe lîngă o serie de indicaţii practice concrete, aceste opere ne ajută în formarea unei concepţii pedagogice pe baza căreia putem desfăşura o activitate educativă creatoare, ţinînd seama de situaţia concretă a şcolilor noastre.

Vom păstra neştearsă amintirea acestui mare pedagog şi artist, cinstindu-l opera şi aplicînd în practică învăţătura lui.

Conf. univ. ANDREI DANCSULY
Cluj

A. M. Gorki şi A. S. Makarenko în mijlocul unui grup de colonişti (Kuriaj, 1928).

UN MARE PEDAGOG NOVATOR

O dată, elevii din clasa a V-a a unei şcoli din Moscova au scris o compunere cu tema „Ce vreau să fiu". Cei mai mulţi dintre ei visau să devină marinari sau aviatori. Alţii şovăiau să-şi aleagă o profesiune: pe lume sînt atîtea meserii interesante! Dar unul dintre ei a scris cu hotărîre: „Doresc să fiu aşa ca Makarenko". Cu puţin timp înainte băiatul citise „Poemul pedagogic".

Această carte a lui Makarenko este îndrăgită de toţi cei care o citesc. Ea nu e scrisă în versuri, dar o citeşti aşa de parcă ar fi într-adevăr un poem — cu atîta ardoare, cu atîta forţă pasionată vorbeşte ea despre devenirea omului.

...Toamna anului 1920. Vremea grea a războiului civil şi a ruinei. Prin ţară rătăcesc copii vagabonzi — unii şi-au pierdut părinţii în învălmăşeala evacuării, alţii au rămas orfani în timpul războiului, pe alţii mizeria i-a aruncat în stradă încă înaintea revoluţiei. Ei trebuie înapoiaţi societăţii, trebuie să devină oameni cinstiţi. Pedagogului Anton Makarenko, om perseverent şi plin de bărbăţie, i se încredinţează sarcina de a crea o colonie pentru „delincvenţi minori".

Şi iată primii paşi ai coloniei. Zile pline de insuccese. Cercetări perseverente, nopţi întregi de gînduri, permanente discuţii cu sine însuşi. Cu ce trebuie să începi, cum trebuie să lucrezi?

Primii patru tineri au nimerit în colonie pentru jaf prin spargere, doi erau învinuiţi de furt. După cîtăva vreme a sosit un nou grup de vagabonzi înfometaţi şi zdrenţăroşi.

Makarenko era un om uimitor de ager, el ştia să vadă în fiecare copil trăsăturile cele mai tăinuite, ştia să găsească pînă şi în copilul în aparenţă cel mai fără de nădejde coarda care putea să răsune puternic şi curat. I-a încredinţat lui Semeon Karabanov bani. „Ştiu că eşti un om tot atît de cinstit ca şi mine" — i-a spus el, înţelegînd ce forţă se ascunde în inima înflăcărată şi curajoasă a tînărului. Şi chiar prin aceasta, ca răspuns la această încredere, Karabanov a devenit un om cinstit.

Sau iată povestea a doi băieţi, cele mai mari haimanale din colonie — Galatenko şi Volkov. Nici unul din ei nu ştia şi nu voia să facă nimic. Dar Makarenko a ştiut să trezească şi în ei trăsăturile cele mai adînc ascunse, mîndria adormită şi le-a arătat în mod convingător ce bucurie îi dă omului faptul că merită preţuirea şi dragostea tovarăşilor, cît de singur se simte cel care este lipsit de aceasta.

Makarenko a educat şi prin privirea lui prietenoasă şi caldă, şi prin cuvinte mînioase şi dispreţuitoare, şi prin atenţia stăruitoare faţă de fiecare, chiar faţă de cel mai mic şi mai neînsemnat colonist. Inovator şi pedagog îndrăznet, Makarenko a dovedit ce uriaşă forţă transformatoare are munca în educaţie, cît de important este să-i laşi pe copii într-un colectiv adevărat.

La şase ani după înfiinţarea coloniei, în faţa pedagogului a fost pusă o nouă sarcină. În apropiere se găsea o altă colonie pentru orfani, părăsiţi, înnămoliţă, lipsită de orice ordine sau disciplină. I-a fost predată lui Makarenko. Acum, pentru a-i educa pe aceşti noi elevi ai săi nu i-au mai trebuit ani mulţi sau eforturi grele. Chiar prima întîlnire cu colectivul strîns, unit, i-a uimit pe cei noi. Ei au simţit că se poate trăi altfel şi au început să se străduiască din toate puterile să trăiască o viaţă nouă, curată şi folositoare.

În colonie, colectivul a devenit principalul educator. Dezaprobarea lui era temută, aprobarea lui îi umplea pe coloniştii de mîndrie. Tocmai făurirea colectivului — activ şi iubitor de muncă, manifestînd cerinţe înaintate şi întotdeauna la fel de atent — iată ce socotea Makarenko drept victoria lui, drept cea mai importantă dintre realizările sale.

Este şi o altă problemă către care Makarenko se întorcea neobosit: „proiectarea" personalităţii umane. Această idee a preocupat mult timp pedagogia rusă. Makarenko exprima în modul următor această idee profundă şi deosebit de importantă pentru educatori: „Atunci cînd îi vedeţi pe elevii voştri — băieţi sau fete — trebuie să ştiţi să vă imaginaţi mai mult decît apare în faţa ochilor..." Studierea copilului, prilejuirea de a înţelege în ce constă miezul personalităţii date, al caracterului dat, prilejuirea de a făuri noi trăsături de caracter şi de a stabili ce stinghereşte înflorirea deplină a capacităţilor pe care le are copilul — aceasta este una din principalele probleme ale educaţiei.

Mi s-a întîmplat odată să citesc caracterizările pe care le-a făcut Makarenko unor tineri educaţi de el, în momentul cînd părăseau colonia şi se pregăteau să intre în învăţămîntul superior. „Om cu simţul colectivului", „tovarăş minunat", „sincer", „fără nici o urmă de egoism" — aceste caracterizări şi altele asemănătoare răsunau ca cel mai înalt elogiu. Prin expresia „om cu simţul colectivului", Makarenko înţelegea foarte mult: un bun membru al colectivului, adică un om pentru care cuvîntul „eu" nu poate şi nu trebuie să stea niciodată mai presus decît cuvîntul „noi", pentru care preocuparea de sine stă întotdeauna pe al doilea plan, după preocuparea pentru tovarăşi, pentru colectiv, pentru patrie.

Foştii coloniştii au confirmat, prin viaţa şi prin munca lor, fiecare cuvînt al aprecierii date de profesorul lor. Cititorii „Poemului pedagogic" îşi amintesc de Burun, cartofor şi hoţ, care a devenit apoi sprijinul de nădejde al lui Makarenko. În întunecatul an 1941 el a plecat pe front, a luptat la Stalingrad, a participat la luarea Königsbergului şi a terminat războiul cu gradul de colonel.

Cel mai violent, cel mai neîmblînzit dintre tinerii educaţi de Makarenko, cel mai viu poate dintre eroii „Poemului", Semeon Karabanov, şi-a închinat viaţa educaţiei copiilor. El a devenit pedagog, conducătorul unei case de copii. În timpul războiului Semeon s-a înrolat în rîndurile Armatei Sovietice, a fost grav rănit, iar apoi s-a întors din nou la munca lui dragă.

Alexandr Zadorov a venit în colonie cu primul grup de „delincvenţi minori", neascunzînd deplinul său dispreţ faţă de colonie, faţă de educatori, faţă de muncă, faţă de orice pe lume. Şi în minunatele, negrăit de adevăratele şi convingătoarele pagini ale cărţii el a devenit cel mai bun prieten şi ajutor al lui Makarenko, mîndria coloniei. Acum, Zadorov lucrează ca inginer hidrolog la Talinn.

Au trecut 19 ani de la moartea lui Anton Makarenko. Dar, cînd citeşti cărţile sale, îţi dai seama că totul este viu — fiecare idee, fiecare sfat, fiecare concluzie. Nimic n-a îmbătrînit, nu s-a acoperit de praf, n-a prins rugina vremii, toate răsună aşa de parcă au fost create astăzi, de parcă şi în anii noştri autorul acestor cărţi — cetăţean, scriitor, pedagog — a luptat, s-a războit, a învins şi a construit împreună cu poporul lui. Cărţile lui sînt profund iubite de popor, sînt primite cu o fierbinte recunoştinţă de profesori. Tot ceea ce a creat gîndirea sa, experienţa sa, îmbogăţeşte ştiinţa şi practica sovietică, slujeşte cu credinţă educatorului în munca sa atît de nobilă.

FRIDA VIGDOROVA

ŞTIRI DIN ŞCOLI

● **O INTERESANTĂ ŞEDINŢĂ** a avut loc în cadrul cercului pedagogic al învăţătorilor care predau la clasa a II-a din oraşul Sibiu. În prima parte a şedinţei s-a prezentat un referat despre prevenirea greşelilor de ortografie, apoi s-au ţinut două lecţii practice: una de citire şi alta de educaţie fizică.

● **EXPERIENŢE INSTRUCTIVE** fac membrii cercului „Tinerii miciurinişti" de la şcoala din satul Manu, comuna Izvoralu, raionul Turnu Severin. Pentru a încerca puterea de germinaţie a seminţelor, ei au pus la încolţit diferite soiuri de seminţe. Observaţiile făcute şi le notează în caiete speciale.

● **UN ATRACTIV COLŢ VIU** al naturii se află la şcoala elementară cu limba de predare maghiară din comuna Seuca, raionul Tîrnăveni. Aici se găsesc 14 acvarii cu diferite soiuri de peşti, printre care şi peşti mediterianeni şi tropicali.

● **O EXPOZIŢIE DE LUCRĂRI** ale elevilor s-a organizat la şcoala elementară din satul Giulus, raionul Tîrnăveni. La această expoziţie s-au prezentat împletituri şi cusături, cioplituri în lemn, precum şi obiecte lucrate din argilă, hîrtie etc.

● **EMISIUNI TELEVIZATE PENTRU ELEVI** au loc la şcoala de 7 ani nr. 46 din Bucureşti. În cadrul acestor emisiuni elevii văd filme de desene animate, filme documentare şi alte programe artistice speciale pentru ei.

● **FAMILIA POATE** şi trebuie să contribuie la înlăturarea suprancărcării elevilor. Pornind de la acest fapt, cadrele didactice din oraşul Baia Mare, în colaborare cu filiala S.R.S.C., au organizat un lectorat pentru părinţi compus din 6 conferinţe pe această temă.

● **NUMAI ÎN CURSUL ULTIMILOR DOI ANI**, în raionul Gîlort s-au construit 11 localuri noi de şcoală. Alte localuri sînt la finisaj. Aceste realizări au înlesnit cuprinderea în şcoală a tuturor copiilor de vîrstă şcolară din raion.

● **PARINŢII** elevilor şcolii de 7 ani nr. 3 din Poiana Ţapului şi-au exprimat hotărîrea de a sprijini construirea unui nou local de şcoală în localitate. Construirea acestui local va începe în curînd.

● **O ŞCOALĂ NOUĂ S-A CONSTRUIT** în comuna Tudor Vladimirescu din regiunea Galaţi. Prin aceasta s-au creat condiţii pentru cuprinderea în clasa a V-a a tuturor absolvenţilor clasei a IV-a din comună.

● **UN NOU LOCAL DE ŞCOALĂ**, înzestrat cu mobilierul necesar, a fost dat în folosinţă în satul Marga, comuna Godeanu, raionul Turnu Severin.

● **ÎN CURÎND VOR ÎNCEPE LUCRĂRILE** pentru lărgirea localului şcolii de 7 ani nr. 1 din Lupeni. Lucrările vor fi efectuate cu sprijinul cadrelor didactice, al elevilor şi al părinţilor.

● **PROBLEMELE TRANSFORMĂRII SOCIALISTE A AGRICULTURII** ocupă un loc de frunte în repertoriul echipelor artistice ale muncitorilor din învăţămînt şi cultură din oraşul şi raionul Roman. Pedagogii pun în scenă piese de teatru, scenete, cuplete, execută coruri care contribuie la atragerea ţăranilor muncitori pe făgaşul socializării agriculturii.

● **FORME VARIATE DE ACTIVITATE** cultural-educativă folosesc pedagogii din comuna Dagîţa, regiunea Iaşi. Prin adunări cu părinţii elevilor, prin conferinţe interesante, prin audiţii colective la radio, panouri comparative, gazete cetăţeneşti, ei popularizează în mijlocul ţăranilor muncitori avantajele lucrării în comun a pămîntului.

● **O ÎNTRECERE INTERESANTĂ** are loc între căminele culturale şi casele de citit din satele Sălciua de Sus, Sălciua de Jos, Sălciua Valea Largă şi Sălciua Subpiatră din raionul Cîmpeni, în scopul activizării echipelor de teatru, de dans, de cor etc.

(După corespondenţele tovarăşilor I. ALBESCU-Sibiu, M. I. URSULESCU, satul Manu, Şt. COVRIG-Tîrnăveni, A. ŞEULEAN-satul Giuluş, Şt. GLEB-Bucureşti, LIVIU HOSU-Baia Mare, I. V. BERCA-Tg. Cărbuneşti, GH. IVAN-Poiana Ţapului, M. DONCIU-comuna T. Vladimirescu, N. ARMULESCU-comuna Godeanu, D. PĂUNESCU-Lupeni, N. BOTEZATU-Roman, I. TRIFAN-comuna Dagîţa, I. LEAHU-Cîmpeni).

O chemare către utemişti, pionieri şi şcolari

Comitetul Central al U.T.M., Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei şi Ministerul Industriei Bunurilor de Consum au adresat pionierilor şi şcolarilor, precum şi utemiştilor şi elevilor din şcolile medii o chemare în legătură cu iniţierea unei campanii de strîngere a maculaturii de hîrtie.

Iată textul acestei chemări:

Utemişti, pionieri şi şcolari!

Cine dintre voi nu ştie cîte întrebuinţări i se dau lemnului? De la penar şi pînă la hîrtia din care se fac cărţi şi caiete, de la scîndurile trebuitoare şantierelor de construcţii şi pînă la stîlpii folosiţi în minele de cărbuni, peste tot este nevoie de lemn. Pentru aceasta, voi pionieri şi şcolari, utemişti şi elevi din şcolile medii, puteţi aduce aportul vostru la sporirea cantităţilor de lemn necesare construirii de noi şi noi case, şcoli şi fabrici.

Unul dintre mijloacele prin care se pot elibera pentru alte nevoi cantităţi suplimentare de lemn îl constituie economisirea într-o măsură mai însemnată a lemnului ce se întrebuinţează la fabricarea hîrtiei. Dacă în industria noastră de hîrtie ar creşte la 20 la sută procentul de folosire a maculaturii, se va putea elibera pentru alte necesităţi o cantitate de peste 20.000 de tone de material lemnos. Iată, deci, ce importanţă are pentru economia ţării noastre strîngerea maculaturii de hîrtie.

În acest scop, voi pionieri şi şcolari, utemişti şi elevi din şcolile medii, sînteţi chemaţi să strîngeţi şi să predaţi depozitelor raionale ale D.C.A. hîrtia care nu mai este de trebuinţă: manuale şi caiete vechi, ziare şi reviste, cartoane etc., putind-se fabrica din toate acestea hîrtie şi mucava pentru cărţi şi caiete.

C.C. al U.T.M. cheamă organizaţiile U.T.M. din şcolile medii şi unităţile de pionieri să fie în fruntea campaniei de colectare a maculaturii, organizînd întreceri între organizaţii, detaşamente, unităţi de pionieri, pe raioane şi regiuni, mobilizînd pe utemişti şi pionieri, antrenînd în această muncă pe toţi şcolarii.

Utemiştii, pionierii şi şcolarii, precum şi organizaţiile U.T.M. şi unităţile de pionieri care se vor evidenţia în mod deosebit în acţiunea de strîngere a maculaturii vor primi premii constînd în obiecte şi materiale cultural-sportive.

A porni munca de colectare, a aduna cît mai multă hîrtie care nu mai este de folosinţă, să însemne pentru fiecare utemist, pionier şi şcolar, o datorie patriotică.

C.C. al U.T.M., Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei şi Ministerul Industriei Bunurilor de Consum îşi exprimă convingerea că pionierii şi şcolarii, utemiştii şi elevii şcolilor medii vor răspunde cu avînt acestei chemări.

În vederea desfăşurării în bune condiţiuni a acestei importante acţiuni patriotice, este necesar să se organizeze acţiuni permanente de colectare a hîrtiei în şcolile elementare şi medii din oraşe şi centre muncitoreşti, iar în raport cu posibilităţile şi în şcolile elementare de la sate. Se vor iniţia întreceri trimestriale între grupe şi detaşamente de pionieri, între unităţi pioniereşti, precum şi între organizaţiile de bază U.T.M. din şcolile medii, pentru a se strînge din locuinţe, instituţii şi întreprinderi manuale şcolare ieşite din uz, caiete întrebuinţate, ziare şi reviste, carton care nu mai este de folosinţă etc.

La fiecare sfîrşit de etapă a campaniei de colectare, comitetul raional U.T.M. şi secţia de învăţămînt a sfatului popular raional, pe baza rezultatelor obţinute, vor acorda pionierilor şi şcolarilor premii constînd în echipament sportiv, cărţi, caiete şi alte obiecte, organizînd de asemenea excursii pentru acei care s-au evidenţiat.

Prima etapă a campaniei va avea loc între 15 martie şi 31 mai continuîndu-se şi în perioada vacanţei de vară în taberele de pionieri şi şcolari, iar de la 1 octombrie va începe campania pe anul şcolar 1958—1959, care se va desfăşura în cadrul trimestrelor şcolare.

Reîncepe activitatea pe lotul şcolar

(Urmare din pag. 1)

Elaborarea planului de cultură în concordanţă cu cerinţele programei — stabilirea asolamentelor, a soiurilor de plante care urmează să fie cultivate — stabilirea muncilor ce vor fi efectuate în diferite etape, a lucrărilor pe care trebuie să le execute elevii fiecărei clase, împărţirea acestora în echipe au o importanţă deosebită pentru buna desfăşurare a activităţii. Este necesar ca cele stabilite în planul de cultură să fie respectate cu stricteţe, pentru că numai aşa activitatea pe parcelă va decurge în mod firesc, în conformitate cu cerinţele programei.

În întocmirea planului de activitate pe lot pentru elevii claselor I—IV învăţătorii trebuie să ţină seama de cunoştinţele elevilor din aceste clase şi de puterea lor de muncă, astfel încît lucrările pe care le vor efectua să-i ajute în cunoaşterea principalelor plante de cultură şi a însuşirilor lor biologice, în formarea unor deprinderi elementare de muncă agricolă. Discutarea acestui plan cu profesorul de ştiinţe naturale din şcoala sau cu profesorul de la şcoala cea mai apropiată, în cazul şcolilor de 4 ani, poate constitui un ajutor de preţ pentru învăţători. Pe elevii din clasele mai mari, activitatea pe parcelă trebuie să-i ajute să cunoască condiţiile de creştere ale plantelor, influenţa anumitor factori asupra dezvoltării lor, metodele înaintate de cultivare a diferitelor soiuri de plante.

Întreaga activitate pe parcelă trebuie să respecte cerinţele programei, trebuie să se desfăşoare într-o strînsă legătură cu cunoştinţele teoretice studiate în clasă, fără însă a-i supraîncarca pe elevi. Încă din primele zile ale activităţii pe parcelă pedagogii îi vor îndruma pe elevi să-şi noteze cu atenţie observaţiile privind lucrările efectuate, îi vor învăţa să tragă concluzii asupra fiecărei experienţe în parte, ca şi asupra întregii etape de dezvoltare a plantelor.

Pedagogii nu trebuie să uite că activitatea pe parcela experimentală este urmărită cu mult interes şi de ţăranimea muncitoare. Bine organizată, această activitate le poate dovedi ţăranilor muncitori că, prin folosirea celor mai înaintate metode agricole, se obţin producţii deosebit de bogate. În multe locuri s-au obţinut pe parcele recolte care au depăşit chiar media raionului respectiv. Activitatea pe parcela experimentală trebuie să îndeplinească deci şi un rol propagandistic, contribuind la răspîndirea celor mai bune metode agrotehnice.

Îndrumînd cu pricepere activitatea pe parcela experimentală, pedagogii vor reuşi să aprofundeze cunoştinţele elevilor, să-i înveţe să aplice aceste cunoştinţe în practică, îi vor înarma cu deprinderi de muncă, cu cunoaşterea metodelor agrotehnice avansate, le vor cultiva dragostea pentru muncă în agricultură şi interesul pentru problemele generale ale acestei munci.

Formaţii artistice fruntaşe

Printre formaţiile artistice de amatori ale muncitorilor din învăţămînt care au o activitate rodnică, un repertoriu bogat şi variat, se numără şi echipa de teatru a comitetului sindical raional Oradea. Din anul 1949, cînd a luat fiinţă, şi pînă în prezent, această echipă a dat un număr de 143 de spectacole. Îndrumătorul şi animatorul ei este profesorul Eugen Groza.

Repertoriul echipei cuprinde 14 piese. Este de remarcat faptul că, printre acestea, trei piese sînt creaţii originale ale profesorului Eugen Groza: „Cînd răsare soarele", „Întrecerea lor" şi „Cînd va suna clopoţelul". Piesa într-un act „Cînd va suna clopoţelul" se bucură de mare succes în rîndurile cadrelor didactice, tratînd probleme legate de munca şi viaţa lor. De asemenea, în repertoriul echipei se înscriu piesele „O scrisoare pierdută", „O noapte furtunoasă" şi „D-ale carnavalului" de I. L. Caragiale, Minerii din Suncuiuş, Bratca şi Sărmăşag, ţăranii colectivişti din Mădăraşi, Batar, Tăut, Drăgeşti, Ucuriş, Ceplu, Cefa, Sanislau, muncitorii întreprinderilor din Aleşd, Beiuş, Marghita şi Şimleu au urmărit măiestria artistică a membrilor acestei echipe de teatru în spectacolele cu piesele „Revizorul" de Gogol, „Platon Krecet", de Korneiciuk, „Doctor fără voie" de Molière, „Zestrea fiicei", de Mircea Ştefănescu, „...escu" de Tudor Muşatescu, „Omul care a văzut moartea" de V. Eftimiu etc. După cum se vede, repertoriul echipei cuprinde atît piese care tratează probleme din viaţa noastră de azi, cît şi piese din dramaturgia clasică.

Apreciind maturitatea artistică a formaţiei de teatru a comitetului sindical al muncitorilor din învăţămînt din Oradea, comisia regională care a vizionat spectacolele echipelor artistice prezentate în faza regională a concursului organizat de C.C. al S.M.I.C. i-a acordat premiul I pe regiune.

N. BURCEA

Scenă din „Doctor fără voie", piesă jucată de echipa de teatru a pedagogilor din Oradea

Informaţie

Comisia centrală a concursului artistic organizat de C.C. al S.M.I.C. anunţă că data pentru depunerea lucrărilor literare, a conferinţelor, monografiilor etc. pentru concurs se prelungeşte pînă la 1 mai 1958. Lucrările vor fi trimise pe adresa Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învăţămînt şi Cultură, str. Sfinţii Apostoli nr. 14 — Bucureşti.

Din experienţa organizaţiei de bază de la şcoala medie nr. 3 „Mihai Viteazul" din Ploeşti,

Grijă pentru candidaţii de partid

Pentru ca stagiul de candidat să nu rămînă o simplă formalitate — se spune în Statutul partidului nostru — organizaţia de partid este datoare să se îngrijească necontenit de educarea şi de creşterea nivelului politic al candidaţilor, să-i atragă în întreaga muncă a organizaţiei de partid, să ajute candidaţilor să se pregătească în vederea intrării lor în partid".

În articolul de faţă ne propunem să arătăm cîteva din preocupările organizaţiei de partid de la şcoala medie nr. 3 „Mihai Viteazul" din Ploeşti pentru îndeplinirea sarcinilor sale statutare cu privire la educarea şi creşterea candidaţilor de partid.

În organizaţia de bază a şcolii există doi candidaţi de partid, tovarăşele Aurelia Chiriţă şi Ecaterina Simionescu. Încă de la primirea lor în rîndul candidaţilor, biroul organizaţiei de bază a început să se intereseze de activitatea lor profesională şi politică, să se ocupe de îndeplinirea lor. Astfel, nu numai că a urmărit în mod special felul cum răspund la chemări, prezenţa lor la şedinţe, regularitatea cu care îşi plătesc cotizaţiile, dar a avut grijă şi ca fiecare din ele să aibă cîte o sarcină politică permanentă. Ca urmare, tovarăşa Ecaterina Simionescu face parte din colectivul gazetei de perete, iar tovarăşa Aurelia Chiriţă, fiind aleasă în comitetul de instituţie, a primit sarcina să îndrumeze grupa sindicală a personalului administrativ şi de îngrijire.

Bineînţeles că biroul organizaţiei de bază încredinţează candidaţilor de partid şi sarcini ocazionale, de campanie, cum ar fi ţinerea de conferinţe, mobilizări în vederea unor acţiuni ş.a. Este bine că în repartizarea sarcinilor biroul a ţinut seama de greutăţile personale ale fiecărui candidat, de specialitatea în care predă şi chiar de unele preferinţe.

La începutul anului şcolar în învăţămîntul politic, biroul organizaţiei de bază a avut grijă ca şi candidaţii de partid să fie înscrişi în una din formele organizate pentru cadrele didactice, interesîndu-se cu regularitate — fie prin propagandişti, fie participînd la seminarii — de felul cum se prezintă aceştia la şedinţele de cercuri, de felul cum studiază, de frecvenţă etc.

Pozitiv este şi faptul că, în adunările generale sau în şedinţe speciale de birou, comuniştii obişnuiesc să ia în discuţie şi activitatea candidaţilor de partid, ajutîndu-i să-şi îmbunătăţească metodele de muncă. Bunăoară, pe luna martie a.c. şi-au propus să analizeze în şedinţă de birou cum muncesc candidaţii de partid pentru îndeplinirea sarcinilor profesionale şi pentru ridicarea nivelului lor ideologic şi politic (participarea la diferitele forme organizate pentru îmbunătăţirea metodelor de predare, participarea la învăţămîntul politic, citirea presei, a literaturii politice, greutăţile pe care le au în muncă ş.a.) Discuţiile individuale, purtate de secretara organizaţiei de bază şi de ceilalţi membri ai biroului, ori de cîte ori este nevoie, sînt de un mare ajutor pentru biroul organizaţiei de bază în munca lui cu candidaţii de partid, fiindcă ele îl ajută să-şi întregească părerile cu privire la nivelul ideologic şi politic al candidaţilor, să le cunoască preocupările, frămîntările. Asistenţa la unele lecţii ţinute de candidaţi, la micile serbări şi manifestări organizate de aceştia cu elevii lor constituie, de asemenea, un mijloc de a urmări felul cum cresc, cum se maturizează din punct de vedere politic, un prilej de a-i sprijini în muncă.

La toţi acest ajutor pe care candidaţii de partid îl primesc din partea comuniştilor din şcoală se adaugă şi dorinţa lor de a munci mai bine, pentru a dovedi prin fapte că sînt demni să intre în partid. Tovarăşa A. Chiriţă este una din cele mai active profesoare din şcoală, fiind totodată şi una din cele mai bine pregătite din punct de vedere profesional. După propriile sale declaraţii, stagiul de candidat a ajutat-o să „privească lucrurile mai adînc", să se intereseze mai mult de latura politică în activitatea sa profesională, să se orienteze mai bine în muncă. De pildă tovarăşa Chiriţă a fost printre primii profesori din şcoală care s-au angajat voluntar şi au sprijinit efectiv acţiunea de ajutorare la învăţătură a fiilor de muncitori şi de ţărani muncitori şi a copiilor cu ambii părinţi în cîmpul muncii, care a sezisat din timp necesitatea unei preocupări mai vii pentru educarea tovarăşilor din personalul administrativ şi de îngrijire şi s-a ocupat cu însufleţire de realizarea acestui lucru. Cealaltă candidată, tovarăşa Ecaterina Simionescu, face de asemenea eforturi pentru a fi la înălţimea sarcinilor sale profesionale şi politice. Grija sa pentru educarea patriotică a copiilor (prin îndrumarea lecturii lor extraşcolare, prin compoziţiile pe care le dă la limba română, prin discuţiile cu copiii despre operele marilor noştri scriitori etc.), preocuparea mereu crescîndă pentru puritatea ideologică a lecţiilor sînt mărturiile unor influenţe bune exercitate de organizaţia de partid asupra ei.

Stagiul de candidat al acestor două tovarăşe se apropie de sfîrşit. Biroul organizaţiei de bază a şi început să facă bilanţul activităţii lor politice şi profesionale. A crescut, oare, nivelul lor ideologic şi politic? Se simt elementele educaţiei comuniste în toate manifestările lor? Lecţiile ţinute de aceste profesoare reflectă grijă pentru educarea tinerei generaţii în spirit comunist, pentru instruirea şcolarilor de pe poziţiile ştiinţei marxist-leniniste? Pentru tovarăşele Simionescu şi Chiriţă stagiul de candidat a fost, deci, cu adevărat folositor, sau a fost o simplă formalitate?

Iată cîteva din întrebările pe care şi le pune, în prezent, cu tot mai multă stăruinţă, biroul organizaţiei de bază. Ele îl vor ajuta să tragă concluziile generale cu privire la activitatea candidaţilor, dar şi învăţăminte pentru munca sa viitoare în direcţia creşterii şi educării viitorilor membri de partid.

Nu putem să încheiem fără să arătăm că biroul organizaţiei de partid din această şcoală are şi unele lipsuri în munca sa cu candidaţii. Astfel, el nu a veghiat ca oamenii să nu fie supraîncărcaţi cu sarcini, fiindcă, de pildă, tovarăşei Chiriţă i s-au atribuit, credem, prea multe sarcini pe linie profesională. De asemenea, ar fi trebuit ca membrii biroului să fi asistat cu mai multă regularitate la lecţiile candidatelor de partid fiindcă aceasta l-ar fi ajutat să stabilească mai uşor măsura în care ele au crescut din punct de vedere politic şi le-ar fi dat posibilitatea să ajute pe candidate să-şi formeze mai repede deprinderea de a aplica în viaţă învăţăturile marxism-leninismului.

Pe viitor ar fi necesar ca biroul organizaţiei de bază să manifeste mai multă preocupare pentru primirea de noi candidaţi de partid, întrucît în şcoala medie nr. 3 din Ploeşti există destule elemente care, îndrumate cu grijă, ar putea deveni comunişti de nădejde.

MARIA DINESCU

Ora de gramatică la şcoala elementară cu limba de predare turcă, din Constanţa

DOR DE CASĂ

Îmi stăruie în minte chipul unui copil pe care l-am găsit într-o tabără, la mare, într-o după-amiază însorită de august. Mic şi grăsuţ, cu părul cafeniu cîrlionţat şi ochii negri scînteietori. Bronzat cum era, părea mai degrabă o păpuşă de ciocolată sau... un drăcuşor zburdalnic ce-şi făcuse ocupaţie din a trage fetele mai mari de codiţe.

Era în ultimele zile de şedere în tabără. Copiii îşi pregăteau cea din urmă serbare: măşti şi costume, serpentine şi confeti, feţe vesele — dar, în străfundul sufletelor, păreri de rău...

În mijlocul curţii, un profesor. Venise tocmai de la Cristurul Secuiesc să-şi ia copiii „acasă". De cum l-au văzut, şcolarii i-au sărit înainte:

— Tovarăşe profesor, aţi venit să ne luaţi? Şi cei mai mulţi l-au îmbrăţişat ori s-au prins grămadă de braţul lui; unii s-au mulţumit doar să-l mîngîie ori să-l privească îndelung. Iar bunul lor dascăl găsise pentru fiecare din ei cîte un cuvînt potrivit.

Băiatul de ciocolată — cel mai tînăr din tabără — îşi cuprinsese profesorul, atît cît îl putea cuprinde cu braţele lui mici, şi nu se mai dezlipea de dînsul:

— Tovarăşe profesor, cînd mergem acasă?

— Bine, Sándor, dar voi mi-aţi spus că a fost atît de frumos în tabără... — se miră profesorul.

— A fost frumos, dar mie mi-e tare dor de casă! Şi spuse aceasta apăsat şi cu o seriozitate mişcătoare.

Am aflat apoi că, de fapt, „casa" după care tînjea fiinţa aceea de o şchioapă era... o casă de copii! Desigur, una din multele case de copii în care se face totul pentru ca micuţii să simtă cu adevărat căldura căminului părintesc, farmecul şi bucuria copilăriei.

Printre asemenea „cămine părinteşti" nu putea fi numărată pînă de curînd casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj. Şi pe bună dreptate, fiindcă aci unii „pedagogi" au obişnuit să bată copiii, să-i umilească şi să-i jignească. Este vorba mai ales de Marin Gheorghe, fostul director al casei, de Urian Augustin, Comşa Nicolae, Popa Irina şi Purdilă Ion. Alţii, e adevărat, nu au bătut. Dar ce folos dacă au privit cu sînge rece faptele condamnabile ale colegilor lor? Sînt şi ei vinovaţi? Desigur.

Această gravă încălcare a principiilor pedagogiei noastre noi, fireşte, nu a fost trecută cu vederea de către organele de stat. De aceea, toţi cei vinovaţi — adică toţi educatorii de la casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj — au fost sancţionaţi. Pedepsele? Scoaterea din învăţămînt, transferul disciplinar, mustrarea cu avertisment, mustrarea.

Se înţelege de la sine că, pentru îndreptarea situaţiei, aceste măsuri trebuie să fie dublate de eforturile noului director al casei şi ale colectivului pedagogic de curînd reîmprospătat.

Prin urmare, este rîndul cadrelor didactice de la casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj să facă tot ce depinde de ele pentru ca într-un viitor — pe care îl dorim cît mai apropiat — copiii ce le-au fost încredinţaţi spre educare, puşi în situaţia micului Sándor de la începutul povestirii noastre, să simtă şi ei „dor de casă".

A. C.

La şcoala din Valea lui Mihai

SOLUŢIA A FOST GĂSITĂ

Acţiunea de politehnizare a început la şcoala de 7 ani nr. 1 de la Valea lui Mihai încă din anii trecuţi. Sub îndrumarea cadrelor didactice elevii au făcut o serie de vizite la GAS, cu care ocazie şi-au consolidat şi completat unele cunoştinţe cu privire la cultura plantelor, la creşterea animalelor sau a păsărilor. Vizitele la SMT le-au dat posibilitatea să cunoască o serie de maşini-unelte folosite în executarea diferitelor lucrări agricole. Şcoala fiind lipsită de un teren geografic, elevii fac unele aplicaţii la observatorul meteorologic de la staţiunea de fermentare a tutunului.

Folosirea condiţiilor locale a dat posibilitate elevilor să se familiarizeze cu unele aspecte ale producţiei. Acest stadiu trebuia însă depăşit. Se impunea înfiinţarea unui atelier şcolar.

La Valea lui Mihai sînt două şcoli de 7 ani — una cu limba de predare română şi una cu limba de predare maghiară. Cînd secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Săcuieni a hotărît să repartizeze şcolilor de la Valea lui Mihai unelte pentru organizarea unui atelier, conducerile acestora au fost puse în încurcătură. Nici una din şcoli nu avea spaţiul adecvat amenajării unui atelier şcolar. Şi, totuşi, o soluţie trebuia găsită.

La casa pionierilor din localitate exista o sală disponibilă. Printr-o înţelegere între conducerile şcolilor şi conducerea casei pionierilor s-au instalat aci, cu uneltele primite din partea secţiei de învăţămînt, un atelier de lăcătuşerie şi unul de tîmplărie care, adăugate secţiilor existente la casa pionierilor — de ţesătorie şi aeromodelism — asigură acum elevilor de la cele două şcoli posibilitatea de a-şi forma deprinderi practice.

Dar să nu încheiem acest prim capitol înainte de a semnala şi o deficienţă. Este de neînţeles cum şcoala nr. 1 din Valea lui Mihai, care se află într-o regiune agricolă, nu are pînă la această dată un lot experimental. Ce s-ar putea face în acest sens? Ar trebui mai multă insistenţă din partea şcolii sau mai puţin dezinteres din partea sfatului popular al comunei? Probabil şi una şi alta.

ÎN FUNCŢIE DE PARTICULARITĂŢILE CLASEI

Desfăşurarea oricărei lecţii trebuie să ţină seama de conţinutul şi scopul acesteia, dar şi de particularităţile colectivului de elevi. Profesorul Gheorghe Boboc, de la şcoala nr. 1, aplică just acest principiu. Dovadă: felul cum a desfăşurat la clasa a VI-a ora de lectură literară cu tema „Arendaşul romîn" de I. L. Caragiale. Dîndu-şi seama de faptul că înţelegerea subiectului schiţei este condiţionată de cunoaşterea, în prealabil, a diferitelor categorii de personaje şi a raporturilor dintre ele, profesorul, înainte de a trece la lectura schiţei, le-a vorbit elevilor despre condiţiile de exploatare existente în trecut la sate, despre rolul arendaşilor în intensificarea acestei exploatări.

Pentru a concretiza cele spuse, profesorul a apelat la informaţiile pe care le au elevii cu privire la relaţiile din satul lor şi boierul de aci înainte de 23 August. Totodată, le-a dat indicaţii asupra ierarhiei în aparatul administrativ burghezo-moşieresc (primar, subprefect, prefect), precizînd şi funcţia acestora — de unelte ale clasei stăpînitoare.

O altă dificultate în înţelegerea schiţei „Arendaşul romîn" se leagă de caracterul oarecum complicat al desfăşurării acţiunii: nedreptăţit şi bătut de boier, Ion se plînge primarului, apoi subprefectului care-l trimite la primar, după aceea prefectului, care-l trimite la subprefect ş.a. m.d. Povestirea schiţei era necesară pentru a asigura lectura conştientă, condiţie indispensabilă a receptării emoţionale. De aceea, profesorul a povestit mai întîi schiţa şi numai apoi a trecut la lectura ei.

Încă o particularitate a schiţei lui Caragiale este aceea că autorul foloseşte în cuprinsul ei o serie de neologisme, în mare parte necunoscute de elevi. Ţinînd seama de aceasta precum şi de faptul că o parte dintre elevii clasei sînt bilingvi, profesorul a pus un accent deosebit, în cursul lecţiei, pe explicarea cuvintelor, pe exercitarea exprimării corecte.

Reproducerea orală a schiţei de către elevi (în încheierea lecţiei) a arătat că aceştia şi-au însuşit subiectul operei şi că, deci, baza de plecare către analiza conţinutului de idei al lucrării (ce urma să se facă în lecţia următoare) a fost asigurată. Fără îndoială, acestea s-au datorat, în mare parte, priceperii cu care profesorul a desfăşurat lecţia, faptului că el a ţinut seama atît de particularităţile de conţinut şi de compoziţie ale operei, cît şi de particularităţile şi de nivelul elevilor, de condiţiile specifice ale şcolii.

Lecţia n-a fost totuşi lipsită de unele stîngăcii sau scăpări (unele exprimări deficitare în cursul povestirii, aproximaţii în explicarea unor termeni sau imprecizii în stabilirea cronologiei operei lui Caragiale etc.) Am lăsat însă la o parte amănuntele, pentru a sublinia ceea ce a constituit partea pozitivă (de fapt decisivă) a lecţiei.

IMPROVIZAŢIE

Aflînd de ţinut o lecţie de caligrafie la clasa a IV-a, învăţătoarea Carolina Şichet, de la aceeaşi şcoală, după ce a împărţit caietele, a cităt din carte, fără nici un fel de pregătire, un proverb pe care l-a scris apoi pe tablă. Cităva elevi au fost puşi să repete proverbul, după care toţi au început să-l scrie pe caiete. În vremea asta, învăţătoarea a trecut printre bănci corectînd poziţia corpului şi scrisul elevilor. A urmat enunţarea celui de al doilea proverb, care de asemenea a fost scris pe tablă. De data aceasta, învăţătoarea a cerut elevilor să explice sensul proverbului („Vede paiul din ochiul altuia, dar nu vede bîrna din ochiul său"). Explicaţiile date de elevi au fost confuze, ceea ce a arătat că ei n-au sezisat titlul. Învăţătoarea n-a insistat însă. A trecut mai departe şi elevii au început să scrie cel de al doilea proverb fără să-i fi pătruns semnificaţia. La fel s-a procedat şi cu cel de al treilea. Lecţia s-a încheiat cu stringerea caietelor.

Nu vom duce o discuţie amplă în legătură cu această lecţie. Ne vom opri doar la cîteva aspecte. Credem că, în primul rînd, ar fi fost bine ca proverbele să nu fie luate din carte, ci obţinute de la elevi. Aceasta cu atît mai mult cu cît elevii — mai ales cei de la ţară — pot da destule exemple din folclorul local. Ar fi trebuit, apoi, ca explicarea proverbelor să se facă prin folosirea unor exemple luate din viaţa de toate zilele, pentru ca elevii să-şi poată însuşi sensul. Ţinînd seama de particularităţile clasei, de greşelile tipice de scris ale elevilor, era necesar să se facă şi analiza unor elemente grafice. În sfîrşit, înainte ca elevii să fi trecut la scris, ar fi fost necesar ca învăţătoarea să le amintească pe scurt care trebuie să fie poziţia corpului la scris, cum trebuie ţinut caietul, tocul (şi de ce).

Lecţia trebuia încheiată prin discutarea unor caiete, prin corectarea cu întreg colectivul clasei a greşelilor celor mai generale observate în timpul desfăşurării lecţiei, după care ar fi trebuit să se dea o scurtă temă pentru acasă.

Toate aceste lucruri tovarăşa Şichet le cunoaşte. De ce nu le-a aplicat, atunci? Pentru că lecţia, nefiind gîndită dinainte (cum ar fi fost necesar) învăţătoarea a fost nevoită să improvizeze.

. . . . . .

Dacă examinarea acestor cîteva aspecte din activitatea desfăşurată la şcoala nr. 1 de la Valea lui Mihai nu este suficientă pentru caracterizarea muncii din şcoală, luată în ansamblu, ea ne permite totuşi să facem unele observaţii. Vom sublinia în primul rînd faptul că introducerea elementelor de politehnizare în şcoală nu trebuie amînată pînă cînd condiţiile necesare vor fi create „de sus". Dacă pornesc de la studierea posibilităţilor locale, dacă ştiu să folosească în chip adecvat aceste posibilităţi, pedagogii pot obţine succese importante.

Un al doilea lucru pe care trebuie să-l spunem (un lucru care, deşi bine cunoscut, realităţile ne obligă să-l amintim) este că experienţa la catedră şi calificarea pedagogului nu sînt suficiente pentru asigurarea unor lecţii de calitate. Reuşita unei lecţii, pe lîngă capacitatea şi priceperea pedagogului, presupune — ca o condiţie indispensabilă — pregătirea sa pentru lecţia respectivă.

I. ADRIAN

Folosirea manualului de către elevi

Arătînd principalele cauze care fac ca elevii să irosească un timp preţios fără a obţine rezultatele necesare în însuşirea cunoştinţelor, instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului şi Culturii referitoare la înlăturarea supraîncărcării elevilor constată că între aceste cauze se numără şi faptul că unii profesori nu-i învaţă pe elevi cum să folosească manualul, cum să muncească independent.

În adevăr, munca elevilor cu cartea, cu manualul nu trebuie să se desfăşoare la voia întîmplării, ca un lucru care se rezolvă de la sine. Este necesară în direcţia aceasta o activitate planificată şi consecvent susţinută, pentru a forma la elevi, în mod treptat, priceperea de a se descurca independent într-un text.

Cu toate acestea, există încă în şcolile noastre unii profesori care subapreciază importanţa manualului, care cred că se pot lipsi de manual în activitatea lor didactică şi că explicaţiile din clasă (în unele cazuri dictate) şi notiţele luate de elevi sînt suficiente pentru ca aceştia să-şi însuşească materia în mod temeinic. Nu sînt rare cazurile cînd elevii învaţă exclusiv după notiţele luate în clasă, pentru a reproduce apoi, cînd sînt examinaţi, întreaga lecţie cu fidelitatea unei bande de magnetofon, folosind exemplele date de profesor, succesiunea ideilor şi chiar limbajul întrebuinţat de acesta în expunere. Asemenea elevi, neutilizînd manualul în pregătirea lor acasă, nu au posibilitatea să adîncească şi să-şi lărgească cunoştinţele, să-şi formeze deprinderi de muncă independentă. Mai tîrziu, la cursurile din şcoala medie, din învăţămîntul superior sau la orice fel de alte cursuri ei vor întîmpina mari dificultăţi în consultarea bibliografiei, în alcătuirea unui conspect etc. Dacă elevii nu sînt deprinşi din timp să folosească în studiul lor manualul vor apare, în mod inevitabil, anumite lipsuri în dezvoltarea lor intelectuală, în formarea unui limbaj ştiinţific bogat în noţiuni şi variat în expresii.

Manualul trebuie să fie în primul rînd o importantă călăuză în pregătirea ştiinţifică şi metodică a profesorului. Pe lîngă materialul bibliografic corespunzător, în pregătirea sa pentru lecţii profesorul trebuie să consulte cu seriozitate şi conţinutul manualului.

Dacă profesorul constată că manualul conţine greşeli de fond, el trebuie să le semnaleze elevilor şi să le îndrepte încă de la începutul anului sau, cel puţin, în timpul lecţiei, pentru a evita crearea unor confuzii în mintea acestora. De asemenea, trebuie corectate unele greşeli strecurate în desenele din manual. Toată această activitate preliminară a profesorului este menită să uşureze munca elevilor cu manualul. Dar el nu se poate mulţumi cu atît. Este necesară o îndrumare atentă, minuţioasă, care să înceapă cît mai din vreme.

Îndrumarea elevilor în această direcţie trebuie să înceapă încă de la lecţiile din clasele a III-a şi a IV-a. În aceste clase însăşi citirea explicativă folosită de învăţători dă elevilor primele indicaţii privitoare la felul cum trebuie folosit manualul. Această activitate trebuie continuată însă în clasele următoare.

Plecînd de la constatarea că elevii învaţă mai uşor şi mai bine acasă dacă au înţeles pe deplin materialul expus în clasă, tovarăşa Irina Bulzan, profesoară la şcoala medie nr. 5 din Timişoara, se preocupă, înainte de toate, de calitatea explicaţiilor ei. Ştiind apoi că notiţele sînt un important mijloc auxiliar în munca independentă a elevului, profesoara controlează din cînd în cînd, în timpul lecţiei, felul cum elevii iau notiţe şi le arată, totodată, cum trebuie folosite acestea alături de manual: trebuie citite în primul rînd notiţele — care cuprind însă numai părţile esenţiale ale lecţiei — şi apoi va urma studierea textului din manual. Pentru a împiedica pe elevi să folosească în pregătirea lecţiilor numai notiţele luate în clasă, profesoara le cere să cunoască întotdeauna şi exemplele, figurile sau planşele din manual, să răspundă la chestionarul de la sfîrşitul lecţiilor, iar ca temă pentru acasă dă adeseori probleme sau lucrări practice ce se pot rezolva cu ajutorul manualului. Pentru a combate obiceiul unor elevi de a învăţa „cuvînt cu cuvînt", tov. Bulzan cere de multe ori ca aceştia să-şi expună cunoştinţele după un alt plan decît cel din manual.

Şi tovarăşa Lucreţia Ţenchea, profesoară la şcoala medie nr. 10 din Timişoara, este preocupată de a găsi metodele cele mai potrivite spre a forma la elevi priceperea de a folosi manualul. Astfel, de pildă, ea a ţinut la începutul anului şcolar o lecţie cu tema: „Cunoaşterea manualului de ştiinţe naturale şi cum trebuie să muncim cu el." De asemenea, ea a organizat în mai multe rînduri citiri explicative în legătură cu unele paragrafe sau lecţii care ar fi putut să ridice în faţa elevilor anumite dificultăţi. A folosit procedeul acesta, de pildă, la unele capitole ale botanicii în clasa a V-a, la lecţiile despre fotosinteză, fecundaţie etc.

Dacă profesorul constată că în clasă mai există elevi care nu şi-au însuşit încă deprinderea de a munci independent cu manualul, atunci, în cadrul unor consultaţii individuale (după terminarea orei sau vizitînd elevii acasă) le arată acestora cum trebuie să-l folosească.

În timpul vizitelor acasă la elevi, tov. Ţenchea, îndrumînd şi controlînd studiul individual al acestora, a observat că mulţi dintre ei îşi încep pregătirea cu executarea temelor pentru acasă, pentru ca abia apoi să studieze lecţia cu ajutorul notiţelor şi manualului. Ea le-a arătat că studiul individual trebuie început cu cercetarea notiţelor, urmat cu studierea manualului şi terminat cu executarea temelor pentru acasă.

Aplicînd aceste metode şi altele care depind în mare măsură de iniţiativa şi spiritul creator al fiecărui profesor în parte, vom reuşi ca şi pe calea aceasta să înlăturăm supraîncărcarea elevilor şi — ceea ce este deosebit de important — să le formăm deprinderi temeinice de muncă individuală.

IOAN PETRAŞCU
Timişoara

Diriginţa şi părinţii

(Urmare din pag. 1)

pilul acasă în asemenea împrejurări.

— Situaţia copilului dvs. ar trebui să vă dea mai mult de gîndit. Dacă pe primul trimestru a avut o situaţie de ajuns de bună, acum ea s-a înrăutăţit. E căzut la şase materii.

Părinţii au făcut ochi mari la cele auzite. Marin se lăuda că învaţă bine, şi părinţii îl crezuseră. Au început de îndată mustrările, ameninţările.

— Am să-l bat! — ameninţa mama.

Diriginta a avut prilejul de data aceasta să le vorbească părinţilor ceva despre căile de educare a fiului lor. Le arătă că această situaţie nu se îndreaptă prin bătaie — cum, de altfel, nu se poate îndrepta prin bătaie nici o altă situaţie. I-a făcut să înţeleagă că principalii vinovaţi de toată această poveste sînt în primul rînd ei, care nu dau cu lunile pe la şcoală, cred fără să controleze tot ce le spune copilul şi, mai mult, îl opresc ei înşişi de la îndatoririle şcolare. I-a sfătuit să vie mai des la şcoală, să urmărească zilnic comunicările pe care le fac profesorii în caznetul elevului. Le-a promis că şi ea, la rîndul ei, va urmări în mod special comportarea lui Marin şi atitudinea lui faţă de învăţătură.

Tovarăşa Negoescu l-a chemat apoi pe Marin şi a început să stea de vorbă cu el despre felul cum îşi pregăteşte lecţiile, despre locul lui de muncă. Răspunsurile copilului au nemulţumit-o. Îndrumările ei nu erau respectate de elev. Nu avea nici un program, nici nu se gîndise că trebuie să-şi rezerve timp pentru învăţătură. Dimineaţa (Marin are ore de clasă după amiaza) nu-şi începe lecţiile înainte de ora 10, fiind ocupat cu treburi gospodăreşti sau cu joaca. Era clar că părinţii nu se preocupau să-i organizeze un regim raţional. Diriginta le-a recomandat cum să procedeze pentru ca treburile gospodăreşti să nu-l împiedice de la pregătirea lecţiilor.

S-a oprit, desigur, şi asupra necesităţii de a lăsa copilului timpul necesar odihnei şi jocului.

Discutînd despre notele lui, Marin a arătat că la geometrie are note slabe fiindcă-i lipseşte manualul. Tatăl a găsit însă repede soluţia: „o să se ducă la colegul lui din vecini să-şi scrie exerciţiile".

— Nu-i suficient — a observat ea. Geometria nu se poate învăţa copiind în fugă exerciţiile. Copilul are nevoie de manual, trebuie să înveţe pe îndelete şi cu atenţie.

Calmul diriginţei, vorbele ei serioase şi cumpănite n-au rămas fără efect asupra părinţilor. Ei au înţeles că au greşit şi şi-au manifestat hotărîrea de a-şi schimba atitudinea.

Părinţii şi-au dat seama că diriginta are dreptate în tot ce spune. Acum părcau necăjiţi, îngrijoraţi că situaţia copilului lor nu este mulţumitoare Tovarăşa Negoescu i-a încurajat, arătîndu-le că băiatul e deştept şi capabil, şi că, dacă vor acorda mai multă grijă pregătirii lui, felului cum se poartă, lucrurile vor merge, fără îndoială, bine.

Cînd diriginta a plecat din casa familiei lui Marin, feţele se înseninaseră. Părinţii erau bucuroşi de încurajarea primită şi de hotărîrile pe care le luaseră ei înşişi, iar diriginta — de gîndul că o problemă ce păruse grea pornise pe drumul unei rezolvări firesti şi sigure.

COMENTARII

Teză, extemporal, lucrare de control

Unii profesori spun **lucrare scrisă de control final**, alţii **teză**; unii folosesc termenul de **extemporal**, alţii expresia **lucrare scrisă de control curent**. În cataloage, la rubrica respectivă scrie „Nota la teză". În instrucţiunile M.I.C. privind înlăturarea supraîncărcării se spune cînd teză, cînd **lucrare scrisă trimestrială**.

De ce două forme pentru o singură idee?

Poate că termenul de **teză** nu este cel mai propriu — şi în plus are dezavantajul de a fi un omonim. Este ştiut că limba, în tendinţa ei spre maximum de precizie, procedează prin diferenţiere. Dar tot o tendinţă a limbii este şi aceea de a elimina formele greoaie, de a prefera termenii care sintetizează ideea. Această a doua tendinţă capătă, se pare, mai mult adeziunea omului de azi, întrucît ea corespunde orientării sale spre simplitatea formelor, spre economie de mijloace.

Argumentele — pentru una sau alta din forme — se pot înmulţi. Nu există însă, credem, nici un argument care să pledeze pentru folosirea ambelor forme. N-ar fi oare timpul să ne decidem pentru una din ele?

Numai cei buni?

Majoritatea profesorilor — observa pe bună dreptate un inspector — pun întrebări, cu prilejul fixării cunoştinţelor, numai elevilor buni. Şi nu numai atunci cînd asistă cineva la lecţie, ci deobicei.

De ce? Pentru că e mai comod.

„Nu — vor protesta unii — nu pentru că e mai comod, ci pentru că în fixare profesorul urmăreşte să extragă esenţialul dintr-o lecţie, să organizeze eventual materialul predat într-o altă ordine, să-l sintetizeze. Toate acestea impun profesorului să apeleze la cei mai buni elevi din clasă".

Într-adevăr, în fixare pedagogul sintetizează, împreună cu clasa, ceea ce este esenţial în lecţie. Dar acesta nu este singurul rost al fixării. Printre altele, fixarea urmăreşte şi precizarea cunoştinţelor, lămurirea a ceea ce a rămas neclar pentru elevi. Totodată, momentul fixării îl ajută pe profesor să-şi dea seama dacă toţi elevii au înţeles lecţia. Or, cum se poate asigura profesorul de acest lucru dacă antrenează în fixare numai pe elevii buni? Procedînd astfel, el nici nu poate controla dacă elevii mijlocii sau mai slabi au înţeles lecţia, nici nu-i poate ajuta să-şi clarifice anumite chestiuni. Consecinţele sînt cunoscute: un elev care la sfîrşitul orei este neclarificat asupra conţinutului lecţiei întîmpina dificultăţi în munca sa de acasă şi rămîne de multe ori cu goluri în cunoştinţe.

După cele spuse, credem că nu mai trebuie să insistăm asupra soluţiei. Pentru a se asigura că toţi elevii au înţeles lecţia şi pentru a-i putea ajuta, pentru a contribui şi pe această cale la evitarea supraîncărcării, profesorul trebuie să antreneze în fixarea cunoştinţelor întreaga clasă şi în deosebi pe elevii mijlocii sau mai slabi. Da, în special pe aceştia din urmă.

A. I

ÎNVĂŢĂMÎNTUL PESTE HOTARE

Şcolile Indiei

In momentul eliberării de sub jugul colonial, India, deşi purtatoare a unei tradiţii milenare de cultură, moştenea în toate domeniile vieţii economice şi sociale o situaţie deosebit de grea. Ea se numara printre ţarile cu procentul cel mai mare de analfabeţi, cu un numar foarte scăzut de instituţii de învaţământ. In aceste condiţii, una dintre primele sarcini care s-au pus în faţa poporului indian, a guvernului Indiei, a fost aceea a ridicarii imediate a nivelului de cultura al maselor, a organizării unei reţele cît mai largi de şcoli.

Pentru a ilustra succesele repurtate în ultimii ani în domeniul invaţamintului în Republica India, este suficient sa analizam datele statistice publicate de Ministerul Invăţamintului al Indiei, date care scot în evidenţă şi perspectivele de viitor ale dezvoltării învaţamîntului. In anul şcolar 1947—1948, procentul copiilor între 6—11 ani cuprinşi în reţeaua de învaţământ era de 30%. El a crescut în 1950—1951 la 42%, în 1955—1956 la 51%, iar în 1960—1961 va ajunge la 62,7%.

Creşterea vertiginoasă a numărului de elevi din şcolile elementare în India este evidentă. In cursul unui singur an — 1953—1954, de pilda — numarul total al copiilor între 6—11 ani cuprinşi în şcoli a crescut de la 17.607.000 la 21.256.000. Constituţia adoptată în 1950 prevede „asigurarea de către stat a învaţamîntului elementar obligatoriu şi gratuit pentru toţi copiii pîna la vîrsta de 14 ani, în cei zece ani următori de la data proclamării constituţiei".

Invăţămîntul de toate gradele a fost organizat în India dupa principii progresiste, ştiinţifice. Copiii între 3—6 ani sînt încadraţi în gradiniţe de copii, cei între 6—11 ani în şcoli elementare cu o durata de 5 ani, cei între 11—14 ani în şcoli secundare cu o durata de 3 ani, copiii între 14—17 ani învaţa fie în aşa numitele şcoli superioare, fie în şcoli tehnice superioare, fie în şcolile secundare de cultură generală avînd o durata de 3—4 ani. Există de asemenea un curs intermediar, de un an, pre-universitar care pregăteşte elevii pentru a intra în învăţămîntul superior, organizat la rîndul său în colegii şi universitaţi.

Potrivit datelor recensămîntului din 1954, numai la trei ani după eliberare în Republica India existau 426 grădiniţe de copii, 239.267 şcoli elementare, 16.253 şcoli secundare, 9.531 şcoli superioare, 803 şcoli pedagogice, 1.790 şcoli tehnice şi profesionale, 85 şcoli pentru copii înapoiaţi, 39.965 şcoli pentru adulţi, 4.205 alte şcoli speciale, 613 colegii de ştiinţa şi arta, 61 colegii pedagogice, 191 colegii tehnice şi profesionale, 87 colegii speciale, 113 institute de cercetari şi 33 universitaţi. Numarul celor care frecventeaza cursurile instituţiilor de învaţamînt de toate gradele din India este foarte mare, cifrîndu-se la peste 31.000.000 de elevi şi studenţi.

Rezultatele dezvoltării învaţămîntului în India sînt convingător ilustrate şi de progresele realizate în ceea ce priveşte reducerea numărului mare de analfabeţi.

O atenţie deosebită se acordă pregătirii cadrelor didactice. O situaţie specifica Indiei este aceea că în numeroase şcoli elementare cadrele didactice n-au încă studii de specialitate. Astfel, numai 389.000 din învăţatorii şcolilor elementare au studii de specialitate, faţă de 234.000 fără asemenea studii. Numai 151.000 cadre didactice din şcolile secundare au studii de specialitate, faţă de 119.000 fără studii speciale. Această situaţie, care începe a fi lichidată, a fost determinată de necesitatea de a crea, în primii ani de existenţa ai Republicii India, un număr cît mai mare de şcoli, tocmai pentru a lichida într-un răstimp scurt înapoierea la care a fost condamnată India de către colonialişti.

In prezent, guvernul Indiei depune eforturi susţinute pentru a ridica învaţămîntul la un nivel înalt, demn de luminoasele tradiţii de cultură ale poporului indian. Alocarea unor sume importante din bugetul statului pentru nevoile învăţamîntului dovedeşte că politica de pace a guvernului şi poporului indian are legături strînse cu politica ridicării culturale şi ştiinţifice a Republicii India.

J. CLEJAN

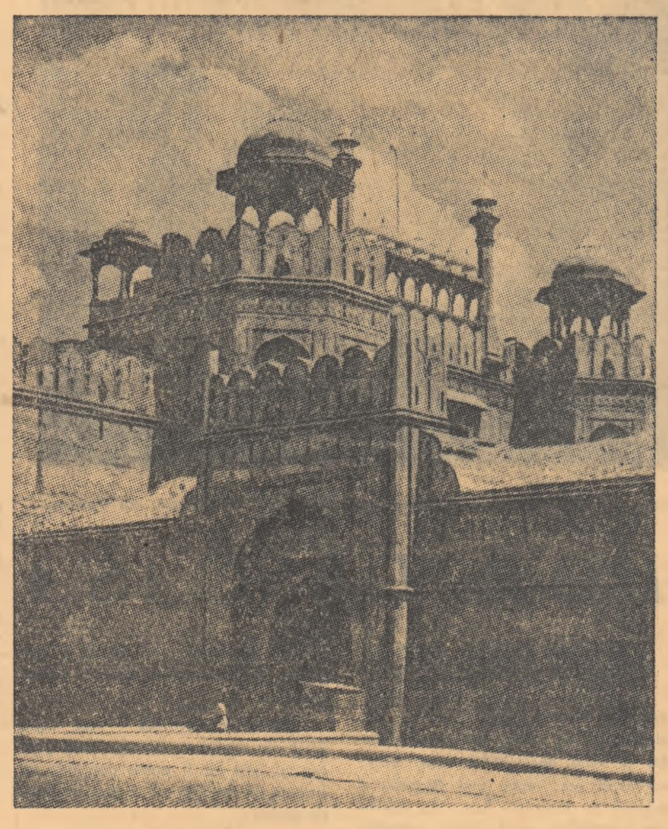

Poarta principală a Fortului Roşu, unul din cele mai impunătoare monumente din Delhi, construit la începutul secolului XVII. Intr-una din pieţele Fortului Roşu a avut loc duminică mitingul cetăţenesc în cinstea preşedintelui Consiliului de Miniştri al R. P. Romîne, Chivu Stoica.

Din R. P. Albania

Inainte de eliberare, în R. P. Albania nu existau decît două şcoli normale. In prezent 10 şcoli pedagogice formează cadrele necesare învăţămîntului public albanez. Tot după eliberare s-au creat pentru prima dată două institute superioare pedagogice de 2 ani pentru formarea profesorilor la clasele V—VII, şi Universitatea de stat din Tirana, care formează cadre didactice pentru şcolile medii.

In şcolile elementare de 7 ani şi medii sînt acum 7200 pedagogi faţă de 1680 cîţi erau în 1938.

La Tirana funcţionează un institut pentru perfecţionarea cadrelor didactice, care contribuie mult la ridicarea nivelului profesional al profesorilor albanezi. In principalele oraşe ale ţării se găsesc cabinete pedagogice pe lîngă care îşi desfăşoară activitatea cercurile pedagogice ale profesorilor.

Datorită grijii Ministerului Invăţămîntului şi Culturii din R. P. Albania, la Tirana apare o revistă lunară care tratează probleme de invăţămînt.

Predarea educaţiei fizice
în discuţia profesorilor

In zilele de 7 şi 8 martie a. c. au avut loc în Capitală dezbaterile primei conferinţe pe ţară a profesorilor de educaţie fizică privind problemele gimnasticii şcolare. La conferinţă au participat şi antrenori, reprezentanţi ai secţiilor de învaţământ şi cultură regionale, directori de şcoli, conducători de instituţii şi cluburi sportive, medici sportivi, părinţi etc.

In cuvîntul de deschidere, rostit de tov. S. Baranyi, directorul educaţiei fizice şcolare din M.I.C., a fost subliniată importanţa conferinţei pentru îmbunatăţirea conţinutului şi metodicii lecţiilor de educaţie fizica în şcoli. In continuarea lucrărilor a fost prezentată o informare asupra gimnasticii în învăţamînt şi au fost expuse referatele „Conţinutul lecţiilor de gimnastică la orele de curs" şi „Specializarea sportiva timpurie în gimnastică".

Animaţi de dorinţa de a contribui cu bogata lor experienţă la clarificarea problemelor privind practicarea gimnasticii în şcoli, participanţii la conferinţă au făcut propuneri valoroase pentru îmbunătăţirea acestei actvităţi. Pornind de la faptul că numărul de ore rezervate educaţiei fizice, atît la clasă cît şi la colectivul sportiv, este insuficient şi nu satisface pe deplin cerinţele dezvoltării fizice a elevilor, numeroşi participanţi la conferinţă au propus mărirea numărului de ore rezervate educaţiei fizice şi sportului, în vederea întăririi sănătăţii elevilor, a dezvoltării lor armonioase, a formării unei ţinute corecte.

Tov. Silvia Negreanu, Elvira Chivulescu şi alţii au arătat necesitatea ca anual să fie organizate conferinţe ale profesorilor de educaţie fizică, pentru a prilejui un schimb de experienţă mai largă în domeniul educaţiei fizice şcolare.

Una din problemele mult dezbătute de participanţii la conferinţă a fost problema luptei împotriva supraîncărcării elevilor. Profesorii Marin Trincă, Romulus Spirescu, Gheorghe Mătuşă, tovarăşii Ştefan Gherciu şi Ion Andriţă, părinţi ai elevilor au arătat că educaţia fizică bine organizată nu numai că nu supraîncarcă activitatea elevilor ci, dimpotrivă, contribuie la îmbunătăţirea procesului de învăţămînt prin întărirea sănătăţii şi mărirea capacităţii de muncă a elevilor, prin alternarea efortului intelectual cu cel fizic, prin organizarea raţională a timpului lor liber etc. Este greşit însă ca acelaşi elev să facă parte din mai multe secţii pe ramuri de sport, sau să fie antrenat în acelaşi timp şi într-o echipă pe ramuri de sport şi într-o echipă de dansuri, de cor, de teatru etc. Supraîncărcarea rezultă uneori şi din repartizarea nejustă a orelor de educaţie fizică şi sport, repartizare care ţine seama de interesele şi timpul liber al profesorului, în loc să aibă în vedere în primul rînd necesităţile elevilor.

Arătînd rezultatele pozitive pe care le-a dat experimentarea predării educaţiei fizice la clasele I—IV de către cadre calificate, tov. Ileana Jipa, Felicia Pap şi alţi vorbitori au propus ca acest procedeu să fie generalizat, ca orele de educaţie fizică să fie predate de cadre calificate la toate clasele I—IV. Numeroşi profesori de educaţie fizică, printre care tov. Petre Dungăciu, Anton Ionescu şi alţii, au arătat că în activitatea lor practică au nevoie de un organ metodic, de o revistă de specialitate care să-i ajute să-şi îmbunătăţească munca. Intr-adevăr, dezvoltarea actuală a educaţiei fizice şcolare ridică necontenit probleme noi şi complexe care fac necesară editarea unei reviste de specialitate.

A fost discutată, de asemenea, problema mai bunei organizări a predării educaţiei fizice în clasele VIII—XI în condiţiile învăţămîntului mixt, arătîndu-se unele lipsuri existente în această privinţă. Majoritatea celor care au luat cuvîntul au propus să se asigure predarea separată a educaţiei fizice în clasele mari, cu programe separate pentru băieţi şi fete.

In încheierea lucrărilor conferinţei a luat cuvîntul tov. S. Baranyi, directorul educaţiei fizice şcolare din M.I.C., care a prezentat concluziile pe marginea discuţiilor purtate. Subliniind că gimnastica este mijlocul de bază al educaţiei fizice, vorbitorul a reliefat faptul că practicarea gimnasticii sportive trebuie făcută pe baza unei pregătiri fizice generale corespunzătoare cerinţelor pe care le ridică efectuarea exerciţiilor la aparatele de gimnastică sportivă. In legătură cu specializarea timpurie în gimnastică, s-a arătat că aceasta înseamnă practicarea predominantă a unui sport de la o vîrstă cît mai mică, respectînd sarcinile şi principiile generale ale educaţiei fizice. Specializarea — indiferent la ce vîrstă începe şi indiferent de sport — trebuie precedată de o pregătire fizică generală multilaterală, pe care o asigură în primul rînd gimnastica de bază. Specializarea timpurie se realizează astfel treptat, datorită pregătirii fizice generale în cadrul căreia elevii primesc primele noţiuni şi deprinderi asemănătoare sau specifice gimnasticii sportive.

In continuare vorbitorul a arătat că lucrările conferinţei au fost rodnice. In cadrul lor s-au ridicat cu competenţă şi pricepere probleme importante ale predării gimnasticii. Este îmbucurător faptul că majoritatea soluţiilor propuse la conferinţă s-au bazat pe rezultatele muncii practice a profesorilor, pe experienţa lor.

Prof. TRAIAN PREDEŢEANU

AU APĂRUT revistele:

Cercetări filozofice
nr. 6, 1957

Studii
revistă de istorie
nr. 6, 1957

★

Limba romînă
nr. 1, 1958

IN SUMAR:

D. MACREA: Opera lingvistică a lui Alexandru Philippide

V. N. RIBALKA: Despre mijloacele de redare a complementului circumstanţial de mod în limba romînă contemporană.

GH. BULGAR: Lexicul limbii literare şi jargonul la 1844.

I. GHEŢIE: Aspecte stilistice ale verbului la N. Filimon.

LAURA VASILIU: Greşeli de limbă în „Revista de pedagogie".

CONSTANT MANECA: Contribuţia specialiştilor sovietici în domeniul lingvisticii romanice.

I. POPESCU: Limba romînă în învăţămîntul mediu.

STELA TOMA: Sesiunea ştiinţifică a Institutului de lingvistică din Bucureşti.

RECENZII

NOTE BIBLIOGRAFICE

Conferinţa pedagogilor cehoslovaci de la sate

„Poate să existe o soluţie şi mai bună" — gîndeşte micul indian pregătindu-şi lecţia.

Recent a avut loc la Praga cea de a patra conferinţă a pedagogilor de la sate. Conferinţa s-a întrunit pentru a discuta cum anume contribuie învăţătorii de la sate şi de la oraşe la construirea agriculturii socialiste prin munca lor cultural-politică şi educativă în rîndurile populaţiei săteşti şi pentru a stabili noile sarcini ce revin învăţătorilor în perioada în care ritmul de dezvoltare a agriculturii socialiste creşte considerabil. Conferinţa a stabilit legătura directă între munca educativă a pedagogilor şi efortul general al poporului în lupta pentru socialism.

Aşa cum arată rezoluţia adoptată la conferinţă, agricultura socialistă are nevoie neapărată de tineret. Tineretul trebuie atras în nobila muncă de transformare socialistă a agriculturii. Un mare rol în această acţiune îl au învăţătorii şi profesorii. Şcoala trebuie să crească oameni bine pregătiţi, cu dragoste şi respect pentru munca agricolă, pentru istoria satului natal şi pentru ridicarea sa economică şi culturală.

Trebuie reţinut deci faptul — subliniat cu insistenţă atît în referatul prezentat de tov. Frantisek Kahuda, ministrul Invăţămîntului şi Culturii, cît şi în discuţiile participanţilor la conferinţă — că munca de educaţie şi culturalizare la sate nu este un scop în sine, ci trebuie privită în cadrul complex al unei acţiuni cu scopuri practice evidente: crearea unui tineret nou, sănătos, capabil să întărească din toate punctele de vedere munca în agricultură şi, în primul rînd, cooperativele agricole.

In momentul de faţă, o sarcină concretă şi imediată a învăţămîntului cehoslovac este îmbunătăţirea pregătirii politehnice a elevilor din şcolile de cultură generală de la sate, prin familiarizarea acestora cu principiile tehnico-ştiinţifice ale producţiei agricole. In vederea rezolvării acestor probleme a fost organizată colaborarea între Ministerul Invăţămîntului şi Culturii şi Ministerul Agriculturii şi Gospodăriilor Silvice, precum şi între unităţile subordonate lor. Potrivit înţelegerii între cele două ministere, direcţiile agricole şi silvice ale consiliilor comitetelor naţionale regionale, în colaborare cu direcţiile de învăţămînt şi cultură ale acestor consilii organizează cursuri de perfecţionare pentru pedagogii din şcolile săteşti, cu scopul de a-i ajuta să cunoască mai aprofundat lucrările agricole. De asemenea, se organizează schimbul de experienţă între profesorii din şcolile agricole şi silvice şi profesorii din şcolile săteşti de cultură generală. Elevilor din clasele IX—XI ale şcolilor medii li se asigură posibilitatea de a face practică în întreprinderile agricole socialiste şi în S.M.T.-uri.

Un important mijloc de educaţie este formarea brigăzilor de elevi şi participarea elevilor, în timpul vacanţelor, la munca de folos obştesc. In felul acesta tineretul are posibilitatea de a cunoaşte direct viaţa şi munca cooperativelor agricole sau a fermelor de stat, de a veni în contact direct cu lucrătorii în timpul muncii, învăţînd de la ei ce înseamnă ajutorul tovărăşesc şi colaborarea, atitudinea justă faţă de munca fizică şi faţă de rezultatele acesteia. De aceea este necesar ca fiecare brigadă să fie temeinic pregătită din toate punctele de vedere.

N-ar fi însă just ca şcolile să se limiteze, în această acţiune, numai la formele tradiţionale. Trebuie asigurată varietatea în desfăşurarea muncii de pregătire a tineretului pentru munca agricolă. Ministerul Invăţămîntului şi Culturii al R. Cehoslovace se gîndeşte la metode corespunzătoare care să ridice această activitate pe o treaptă mai înaltă, să-i dea mai multă libertate, în sensul ca şcoala să poată folosi beneficiile materiale provenite din această activitate, cel puţin în parte, pentru nevoi proprii cum ar fi, de pildă, îmbunătăţirea alimentaţiei elevilor. In felul acesta tineretul va vedea că munca lui nu este numai interesantă şi instructivă, ci şi avantajoasă.

De asemenea, în scopul stimulării interesului tinerilor pentru munca agricolă şi totodată pentru a li se da posibilitatea să-şi însuşească o mai înaltă calificare pentru munca în agricultură, începînd cu anul şcolar 1958—1959 va fi introdus un curs de doi ani cu privire la creşterea păsărilor şi animalelor. Această formă de învăţămînt va fi organizată pentru tinerii care vor pleca să lucreze în agricultură după absolvirea învăţămîntului obligatoriu. Invăţămîntul se va desfăşura sub conducerea unor cadre de specialitate şi a unor pedagogi calificaţi. Timpul de învăţătură va fi consacrat, în proporţie de două treimi, instruirii practice, rezervîndu-se numai o treime învăţămîntului teoretic. Vor fi înfiinţate de asemenea şcoli agricole de ucenici, care vor avea caracterul unor şcoli obişnuite în sistemul învăţămîntului agricol pe întreaga ţară şi care vor da elevilor lor şi pregătirea teoretică necesară.

★

Invăţătorul — a subliniat în referatul său la consfătuire tov. Frantisek Kahuda — este unul din principalele instrumente în transformarea socialistă a societăţii cehoslovace.

In scrisoarea pe care a adresat-o conferinţei, tov. Novotny, preşedintele Republicii Cehoslovace, arăta că în îndeplinirea celui de al doilea plan cincinal, în asigurarea bazei tehnico-materiale a societăţii socialiste satul trebuie să se afle şi el în frunte.

Rezoluţia adoptată de cea de a patra conferinţă a pedagogilor de la sate din R. Cehoslovacă — sinteza lucrărilor conferinţei — spune, printre altele: „Legătura între dezvoltarea economiei şi nivelul conştiinţei poporului impune organizarea consecventă a activităţii educativ-politice şi culturale la sate. La această muncă este chemat, în primul rînd, învăţătorul. El îşi desfăşoară munca sub îndrumarea organelor şi organizaţiilor de partid şi are la dispoziţie bibliotecile, cinematografele, radio-ul, televiziunea şi alte forme corespunzătoare ale muncii de propagandă şi agitaţie".

De asemenea, rezoluţia arată că învăţătorul trebuie să ducă o muncă educativă multilaterală şi trebuie să-şi aducă contribuţia în toate sectoarele vieţii săteşti. Profesoarele au datoria ca, sub îndrumarea organizaţiilor de partid şi în colaborare cu celelalte organizaţii obşteşti şi instituţii culturale să ajute femeile de la sate să se lepede de prejudecăţile şi concepţiile retrograde cu privire la viaţă, să le sfătuiască şi să le sprijine în conducerea menajului, în educarea copiilor etc.

Uniunii sindicatelor salariaţilor din învăţămînt şi instituţiilor ştiinţifice care organizează mişcarea învăţătorilor de la sate le revine o sarcină importantă: aceea de a atrage în sprijinul satului nu numai pe toţi învăţătorii săteşti, dar şi pe profesorii şcolilor de la oraşe, personalul didactic din învăţămîntul superior, oamenii de ştiinţă etc. de a dirija munca lor în concordanţă cu nevoile concrete ale satului.

Organizată de Uniunea sindicatelor din învăţămînt şi instituţiile ştiinţifice din Cehoslovacia, conferinţa pedagogilor din şcolile săteşti — la care au asistat, printre alţii, ministrul Agriculturii şi Silviculturii, Michel Bukuta, reprezentantul Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac, Zdenek Urban, reprezentantul Comitetului Central al Partidului Comunist Slovac, Iulius Lihacky etc. — s-a bucurat de o largă participare a pedagogilor (10—15 delegaţi de fiecare regiune) şi s-a desfăşurat în condiţii cu adevărat creatoare. Lucrările ei prezintă un indiscutabil interes teoretic şi practic şi se vor face simţite cu intensitate în activitatea viitoare a pedagogilor din şcolile săteşti ale Cehoslovaciei.

G. J.

SCHIMB DE EXPERIENŢĂ

Casele de pionieri au un rol important în organizarea activităţii extraşcolare a pionierilor şi în dezvoltarea aptitudinilor acestora. Interesul crescînd al pionierilor pentru formele muncii extraşcolare cer celor ce lucrează în casele de pionieri să îmbogăţească necontenit conţinutul activităţii în aceste case, să folosească forme şi metode cît mai variate de muncă.

Pentru a ne îndeplini cît mai bine aceste sarcini, noi, activiştii de la Casa pionierilor din Sighişoara, am căutat să cunoaştem şi să folosim experienţa pozitivă a unor instituţii similare din U.R.S.S. şi din ţările de democraţie populară. In prezent întreţinem strînse legături cu palatele pionierilor din Moscova, din Leipzig şi din Budapesta. Schimbul de experienţă cu aceste instituţii ne ajută să desfăşurăm cu copiii o activitate recreativă, atrăgătoare şi plină de conţinut educativ.

De pildă, de la Palatul pionierilor din Moscova am primit discuri pentru montarea unor spectacole de balet, albume cu vederi, material documentar. In cadrul acestui schimb de experienţă am urmărit o serie de probleme concrete, cum ar fi: contribuţia casei de pionieri la ridicarea nivelului muncii organizaţiei de pionieri, educarea comunistă a pionierilor în cadrul activităţii din casa de pionieri, aportul desenului în realizarea învăţămîntului politehnic etc. De altfel, cu privire la unele probleme ale muncii în rîndurile pionierilor ne-am adresat şi unuia din institutele Academiei de ştiinţe pedagogice a R.S.F.S.R., care ne-a dat lămuririle corespunzătoare. Astfel, profesorul Tudor Tudor, care lucrează în cadrul casei noastre, a trimis acestui institut material documentar în legătură cu activitatea pionierilor la cercurile de pictură şi sculptură, care a fost apreciat pozitiv, primind în acelaşi timp materiale privind conţinutul şi metodele de predare a desenului, familiarizarea copiilor cu artele plastice, precum şi o tematică model a cercurilor de artă plastică din cadrul caselor de pionieri din U.R.S.S. Pe baza acestor materiale cercul de pictură şi sculptură al casei noastre şi-a putut îmbunătăţi mult activitatea.

Inceputurile legăturilor noastre cu casele de pionieri din R. D. Germană au fost prilejuite de vizita pe care ne-a făcut-o scriitorul german Walter Hering în 1956. Am întocmit atunci un album cu fotografii şi 25 de diapozitive privind activitatea pionierilor în diferitele cercuri ale casei noastre, pe care scriitorul Walter Hering le-a transmis Palatului pionierilor din Leipzig. De atunci, între Casa de pionieri din Sighişoara şi Palatul pionierilor din Leipzig a început un permanent schimb de scrisori şi albume, de corespondenţă între pionieri, între profesorii conducători de cercuri şi între conducerile celor două instituţii. Treptat, relaţiile de prietenie cu Palatul pionierilor din Leipzig s-au adîncit, prilejuind un permanent schimb de experienţă. Astfel, am primit din partea Palatului pionierilor din Leipzig documentaţie metodică şi ştiinţifică cu privire la activitatea în cercuri şi la munca educativă, broşuri editate de secţia de educaţie politică de masă cu privire la acţiunile organizate pentru instructorii de pionieri, pentru activul pionieresc şi pionieri, planuri de muncă anuale şi de perspectivă. Acest material ne-a fost de un real ajutor. Am putut să cunoaştem în felul acesta cum se munceşte în cercurile practice şi distractive ale Palatului pionierilor din Leipzig, atenţia care se acordă realizării învăţămîntului politehnic şi asigurării bazei materiale a cercurilor practice.

Profesoara Claudia Avachian, conducătoarea cercului de balet de la Casa de pionieri din Sighişoara, care a pregătit o serie de spectacole, ţine o strînsă legătură cu colega ei de la Leipzig, împărtăşind acesteia experienţa sa în confecţionarea costumelor, decorurilor etc. La rîndul său, tov. Avachian a învăţat din activitatea cercului de balet de la Leipzig să pună mai mult accent pe gimnastica artistică şi ritmică şi pe valorificarea folclorului naţional.

Am primit materiale interesante şi de la Palatul pionierilor din Budapesta, cu care întreţinem de asemenea legături strînse.

Folosind schimbul de experienţă cu instituţiile pionereşti din U.R.S.S. şi ţările de democraţie populară am reuşit să îmbunătăţim munca de educare comunistă a pionierilor, să desfăşurăm în mijlocul lor o activitate mai bogată, mai interesantă.

Credem că ar fi necesar să se extindă şi să se adîncească legăturile şi schimbul de experienţă între casele de pionieri din ţara noastră şi cele de peste hotare. Folosind cu pricepere experienţa caselor de pionieri din U.R.S.S. şi din ţările de democraţie populară vom contribui la îmbunătăţirea muncii din casele noastre de pionieri, pentru ca ele să devină adevărate centre metodice pentru activitatea pionierească.

MIRCEA BĂLTESCU
profesor fruntaş
Sighişoara

Cum înţeleg unii inspectori să îndrumeze cadrele didactice

PROFESORUL: — Aţi plecat, tovarăşe inspector, şi nu mi-aţi spus nimic despre lecţia la care aţi asistat.
INSPECTORUL: — Dumitale? Voi spune eu celor de la secţie!

(Desen de I. DORU)

Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 7.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Bucureşti, Piaţa Scînteii. Abonamente: 1 an — 12,50 lei; 6 luni — 6,25 lei; 3 luni — 3,12 lei.
Abonamentele la „Gazeta învăţămîntului" se fac la toate oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.